

BAYAN YANI

104

KASIM 2020 / 11 10 TL K.K.T.C:14 TL

We Can Drink It!

BU SONBAHAR AŞIRI HÜZÜN YAPTI YA DA 40 YAŞ BUNALIMI YA DA HASTAYIM.

HER GÜN
DENİZİME
GİRERİM!

SENİN
DENİZİN
TABİ!

EMEKLİ BİLE
OLAMAYCAM!

EMEKLİLİĞİN
TADI YAZIN DİBİNİ
SIYIRMAZSAN
ÇIKMAZ HUU...

B.Y

Nihat Hatipoğlu hayretler içinde kaldı. “4 kız sokakta bira içiyordu.”

KÖTÜ
KIZ

AH! KEŞKE BEN DE
ORADA OLSAYDIM NE
MAVRA YAPARDIK!

BURDA
DA MI?

AUUUV!

Ramiz

BAYAN YANI

2020-11-KASIM
Aylık yaygın süreli yerel yayındır.
BD Basın Yayın Tic. Ltd. Şti. adına
Sahibi ve Yazışları Müdürü
Tuncay Akgün

Renklendirme Editörü
Fikret Özdemir
Grafik Düzenleme
Cebirail Okcu

Müessese Müdürü: Ali Yavuz
Abonelik: Aysun Öztürk
ADRES: Duatpe Sok. No:16
Yeldeğirmeni/Kadıköy
TEL: (0212) 292 94 50

FAX: (0212) 251 57 54
BASKI: LeMan Ofset
(0212) 858 00 93
DAĞITIM: Turkuaz Dağıtım
Paz. A.Ş. (0212) 249 91 13

BAYAN YANI

AKTÜEL

ESKİ TÜRKİYE

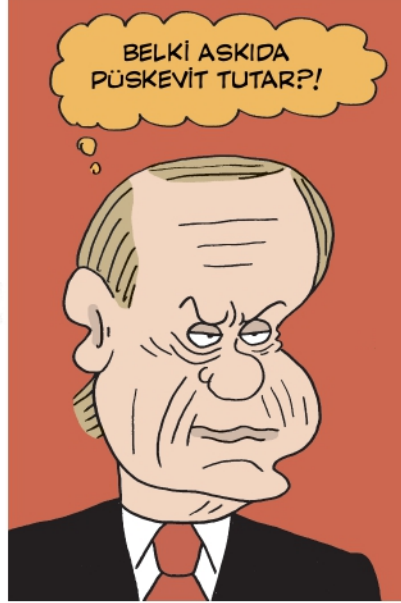
ESKİ TÜRKİYE

İstanbul'da vaka sayısı kontrolsüz bir şekilde artıyor..

Alım gücü giderek azalırken Bahçe-
li'den askıda ekmek kampanyası geldi.
Pek tutmayan kampanya cumhurbaş-
kanından bile "evine ekmek götüre-
meyen mi var?" diye tepki çekti.

Kılıçdaroğlu'ndan Fransa'yı boykot
önerisi: Emine hanım Hermes çan-
tasını sarayın bahçesinde yaksın.

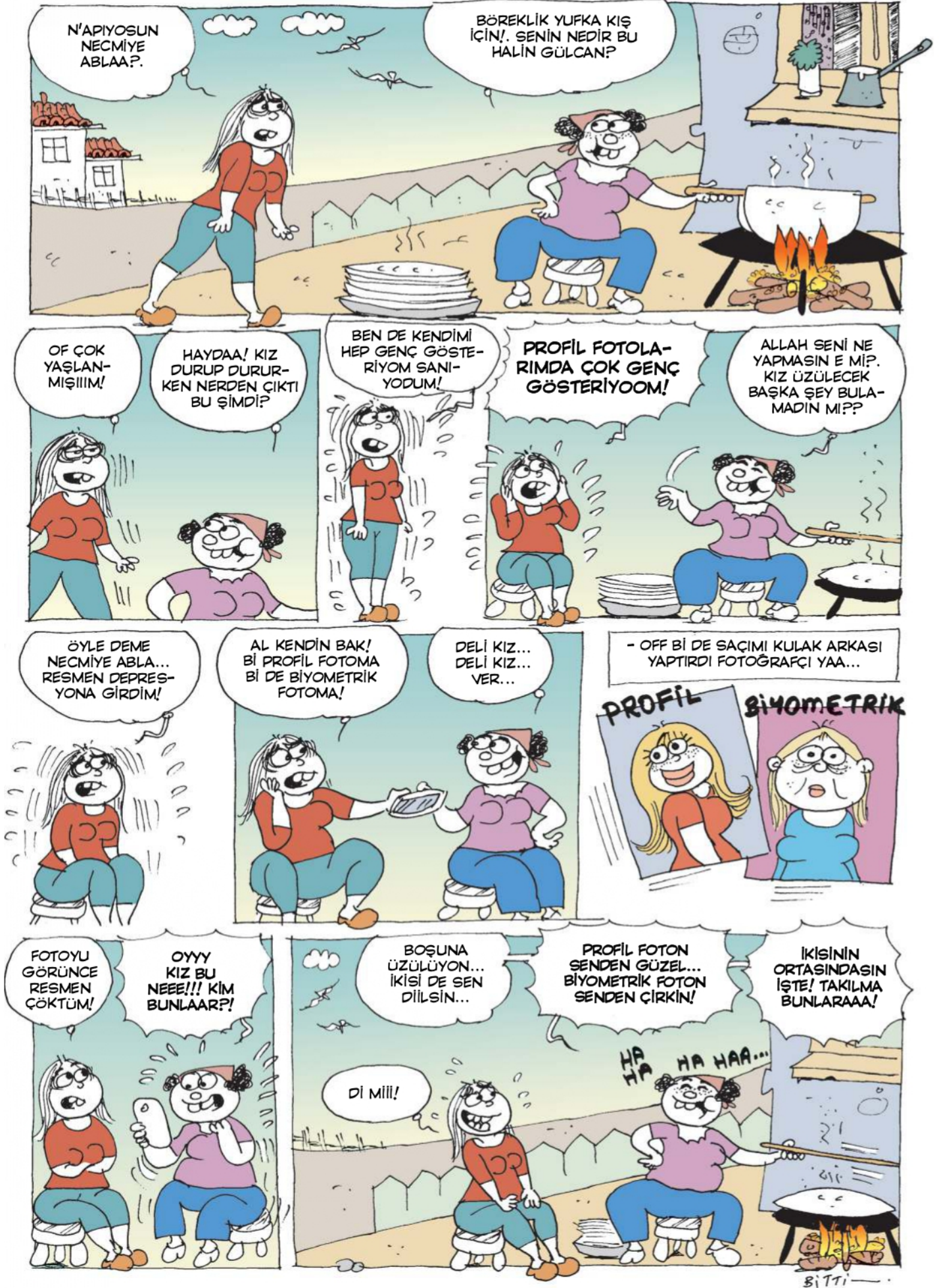

Melek Aslan, eski sevgilisinin azmettirdiği kendi kardeşi tarafından öldürüldü.

Ekmek bulamıyorsan keyif çayı iç...

NOBEL ÖDÜLLERİNİ KAPLAYAN CAM TAVAN

Geçtiğimiz günlerde bağımsız bir bilim haber ve araştırma kuruluğu olan *The Conversation UK 'da kısa bir makale yayınlandı. Makalede 100 yılı aşkın bir süredir verilen Nobel Ödüllerinin ciddi ve kötü bir çeşitlilik sorunu bulunduğu dikkat çekiliyordu. Gerçekten de, Nobel Ödüllerinin ilk verilmeye başlandığı 1901 yılından bugüne değin geçen 119 yıl içinde, bilim ödüllülerinin sadece % 3'ünü kadınların alması ve 617 bilim ödülünden siyahların aldığı tek bir ödülün bile olmaması hepimizin sorgulaması gereken bir durum. Ayrıca makalede, en fazla ABD'li bilim insanlarına ödül verilmesinin ve Çin'den ödül alanların sayısının yok denecek kadar az olusunun; Nobel Ödüllerinde sadece cinsiyet eşitsizliği değil aynı zamanda katı bir etnisite sorunu olduğu da anlatılıyor. Hatta ödül verilenlerin giderek ortalama yaşının yükseldiği, son on yılda ortalama yaşın 68'e çıktığı, bu durumun büyük bir kısmını kadınların oluşturduğu genç bilim insanlarını dışarıda bıraktığı belirtiliyor. Böyle bakıldığında, Nobel'in seçme kriterleri bir yana, bu istatistiklerle verdiği mesaj da şu; "rol model bilim ve edebiyat insanları beyaz ve yaş almış erkeklerdir..." Yani, bu durumda ne oluyor? Nobel ödüllerinin listesine bakınca ödüller Alfred Nobel'in yaşadığı çağı daha fazla yansıtıyor. Ve bu durum 21. yüzyılda Nobel seçim komitelerinin önyargılarından çok daha büyük sistematik bir soruna işaret ediyor; kendi kendisini yenilemeyi başaramayan ve dünyanın gerisine düşen ataerkin sistemin temsilcisi böyle bir ödül ne kadar anlamlıdır? Ya da bir değeri var mıdır? Bu sorunun yanıtını aramak amacıyla yazılmayan bu yazıda, işin bu tarafını şöyle notalamak isterim; ödül belirleme kriterlerinin ve komitenin yapısının ciddi güncellenmeye ihtiyacı olduğu açık.

Hepimizin tanıklık ettiği gibi, ödüllerin açıklanacağı tarih yaklaşırken tıpkı film endüstrisi Oscar'larında olduğu gibi, gürültülü tartışmalar ve bir sansasyon yaşanıyor. Bilim insanları ve edebiyat dünyası, yılın kimya, fizik, tıp ve edebiyat kategorilerindeki ödülleri kimin alacağını tahmin etmeye çalışıyorlar. Ödüllerin açıklanmasını takip eden günler ve haftalarda da bu hareketlilik devam ediyor. Ancak, son yıllarda ödülleri belirleme komitesi adaylık sürecine dair oldukça ağır eleştiriler almaya başladı. Özellikle sürecin gizlilik içinde yürütülmesinin, esasında etik olmayıp, tersine tarafgirliğe ve lobiciliğe karşı bir güvence sağlamaya yetmediği öne çıkarıldı. Ayrıca bu eleştiriler arasında, komite üyelerinin ödüllere karar verirken yaptıkları seçimlerle dünyaya nasıl bir mesaj vereceklerini daha fazla önemsemeleri ilk sırada yer alıyor. Hele hele Türkiye'den ödüle layık bulunan Orhan Pamuk gibi isimler üzerinde dolaşan kayırma gibi politik tartışmalar da sürece eklenince, Nobel Ödülleri uzun süredir dünyanın gündemine daha farklı gelmeye başladı.

Bu yıl 120.si verilen Nobel Ödülleri fizik alanında Andrea Ghez'e, kimya için Jennifer Doudna ve Emmanuelle Charpentier'e ve edebiyat için şair Louise Glück'e giderken, bugüne kadar dağıtılan 900'den fazla ödülün sadece 57'si kadınlara verilmiştir, ki, Marie Curie iki kez Nobel Ödülü alan tek kadındır. Bu kadınlardan 30'u edebiyat alanında ve dünya barışına yaptıkları katkılar nedeniyle ödül alan kadınlardır. Tıp ve diğer bilim alanlarında ödül alanların sayısı çok daha azdır.

Hepsi alanlarında olağanüstü katkılarda bulunan, benzersiz hikayeleri ile ilham veren kadınlardır.

İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi ve Karolinska Enstitüsündeki Nobel Komitesi, geçmişte ödüllerin dağıtımındaki eşitsizliklere ve tartışmalara ilişkin karşılaştığı eleştirileri henüz algılayarak, 2019 yılında bir çalışma başlattı. Nobel ödül belirleme komitesini çeşitliliği öne çıkaran bir aday belirleme süreci için ikna etmeye yönelik önlemler aldıklarını açıkladılar. Bunlar arasında ilk sırada, komiteden daha fazla kadın aday önermesini istemek vardı. Geçen yıl **Nature dergisinin akademisinin genel sekreteri Göran Hansson ile yaptığı bir röportaj dikkat çekici. Genel sekreterin sözlerinden anlaşılan komitenin cinsiyet eşitliğine dair direnç gösterdiği yönünde. Ve bu açıklama net bir biçimde Nobel Ödülleri için kadınlar açısından yüz yıldır

kirılan bir cam tavan olduğunu da ortaya koyuyor. Nature Dergisi'nin, akademisinin genel sekreteri ile yaptığı görüşmede söylenenler çok ilginç. Hansson diyor ki; "... Akademi geçen yıl, kadınlar ve bazı etnik gruplardan bilim insanlarının Nobel ödülleri arasında yetersiz temsil edildiğini kabul etti. Adaylıkların üzerinden geçtik ve size kesin rakamlar veremesem de, daha fazla kadının aday gösterilmesine ilişkin olumlu bir eğilim var gibi görünüyor. Küçük, ama bu bir ilerleme. Herhangi bir kesin sonuca varmadan önce istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını görmek için bunu birkaç yıl dikkatle takip edeceğiz. Ama doğru yoldayız gibi görünüyor. Zamanla, potansiyel aday olan bilim insanlarının popülasyonunda da kademeli bir değişim olacağına inanıyoruz. Tartışmaya devam ediyoruz, geçtiğimiz yıl tarihte ilk kez akademiye erkeklerden çok kadın seçtik. Ancak, kadınların kadınları aday gösterme olasılığı erkeklerden daha fazla değil."

Anlıyoruz ki, aday belirleme komitesi tutucu, hem STEM alanlarındaki ve hem de diğer alanlardaki cinsiyet çeşitliliğine yetişemeyen ve eşit temsili kabullenmeyen insanlardan oluşuyor. Açıkçası bu artık değişmesi gereken bir durum. Sözün özü, 1901'den beri STEM ve edebiyat alanında verilen Nobel ödüllüleri listesine bakıldığında, bilimde ve edebiyatta kadınları göz ardı eden birçok önyargı ve eşitsizliğin göstergesi bir tarihçe var. Kadınlar dünyanın her yerinde eşitsizliklerle karşılaşıyorlar. Burada asıl şaşırtıcı olan, bundan Nobel Ödüllerinin payını almayışı olurdu sanırım. Ancak bu değişmek zorunda, kadınlar yüzyıllardır bu değişim için mücadele ediyorlar. Nobel ödüllerinin, cinsiyetten, ırktan, yaştan bağımsız olarak yeni kuşaklara ilham verecek değişimi ve dönüşümü kaçınılmaz. Ödül dağıtan bir kurumun ödüllendirilecek bir değişimi başaramaması tuhaf ve korkutucu. Ancak aynı zamanda itibarını azaltan bir tutum. Nobel komitesinin dünyaya yansıtmak istediği imajı da oturup gözden geçirmesi gerekiyor.

*<https://www.theconversation.com/nobel-prizes-have-a-diversity-problem-even-worse-than-the-scientific-fields-they-honor-145799>

**<https://www.nature.com/articles/d41586-019-02988-5>

ÖZET: FETİYE 'NİN ASHNA FİSHNE UNDERWEAR REKLAMLARINDA İÇ ÇAMAŞIRIYLA OYNAMASI ALBERT İLE ARALARINDAKİ GERİLİMİ İYİCE TIRMANDIRMIŞTI. TARTIŞMALARINDAN İLLALLAH DİYEN ELİZABETH İKİSİNİ İLİŞKİ TERAPİSTİNE GÖNDERDİ... İLK SEANSTAN SONRA...

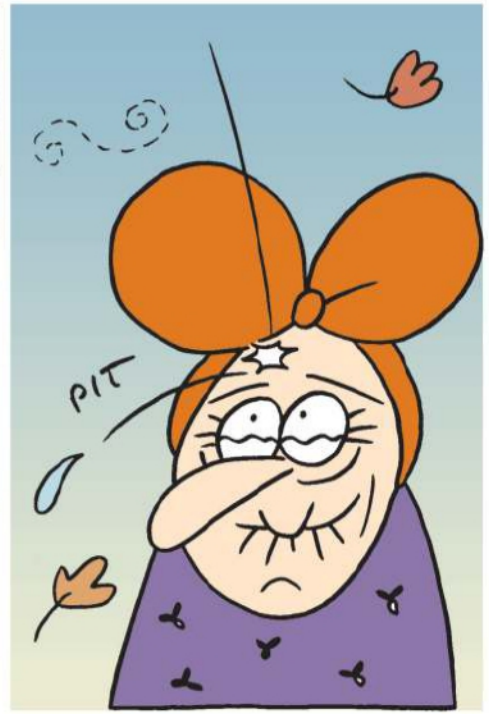

YAŞAMA BU KADAR
BAĞLI OLDUĞUMU
BİLMİYORDUM..SEVER-
MİŞİM MEĞER..

BUNLAR ÜSTÜNDE
GÜNEŞ BATMAYAN
İMPARATORLUGUMU
İKİ GÜNDE KÖR KA-
RANLIĞA GÖ-
MERLER..

KENDİNE GEL
LİLİBETH! YENECE-
ĞİZ... NEYİİİİ?

KİME BULAŞTI-
RACAGIZ?

NE ZAMAAAN?

KORONAYI!!!

ALBERT VE FİLİP'e!

HEMEN ŞİMDİİİİ!

PANDEMİ SIKINTISI

- Var ya Sıdika, Allah seni inandırın, bizim Goncagül man-yağını bile özledim şu pandemide. Hiç olmazsa o bari gelip bi kapımızı açıyodu. Yarım saat konuştuktan sonra "ocakta yemeğim var" deyip gidiyodu. Şimdi ne gelen var ne giden. Mikrop yüzünden kalan komşuluk da öldü.

- Zoom'da gün yapmayı denediniz mi? Telefon uygulaması hani, dört beş kişi birbirini aynı anda görüp konuşuyo. Ayrıca ikili olarak özelden dedikodu da yapabilirsiniz.

- He Sıdika he... Hepimiz Melinda Geyts'iz ya biz. Dolma parmaklarımızın internetten uygulama felan indirip birbiri-mize bağlanıcaz. Misal, Goncagül karısı daha çaldığında telefonu açamıyo. Beylerimiz desen alayı Bil Geyts. Zoom açıp gün yapıcakmışız. Geçen Ülfet Yenge'nin kızı Sena ile görüntülü konuşuyoduk, akşamdan zom baban donla salona dalıp "Benim kaaverengi pantolonum nerde lan" diye görüntüye girdi. Peh... Evdeki ayları saymazsak, insana hasret kaldım valla.

- Aşkolsun anne, bana da mı ayı diyosun? Peluş bağlamında diyosan, köşede yastık gibi oturduğum düşünülürken, bi derece ama...

- Her neyse Sıdika, sana da "ayı yavrusu" diyelim. Şaka diil kız, hakikat bilmedik biriyle sohbeti özlüyö insan. Geçen abingil kargoyla küçük halter söylemiş kendine. Halteri kapıya getiren kargocu oğlana "Nasısın yavrim, memleket nere" felan diye laf atıcak oldum, çocuk yüzüme bile bakmadı. Kız insanların huyu da bozuldu pandemide ha. Konuşanda virüs bulaşıyo diye konuşmuyo da kimse...

- Ondan diildir kız anne o. Kargoyla eve halter mi söylenir? Çocuk elinde halterle elin delisinin kapısına tırmanıcam diye canı çıkmıştır. Heralde konuşucak hali kalmadı sende o yüzdendir o.

- Ufak halterdi kız. O Rahmetli Naim Süleymanoğlu'nunkilerden diil. Su şişesinden az büyük. Gerçi dört taneydi ama büyük diildi yani.

- Olsun gene de kargoyla halter söylenmesi saçma. Ayrıca da abimin salonun ortasında halterle silkme ve koparma çalıştıktan sonra halterlerini ortada bırakıp bana toplattığını da hatırlatırım. Evet, vaktiyle aynen olmuş şeyler bunlar.

- Fırsatını buldun ya hemen de gagala abiyi. Neymiş efendim bi tarihte dağıttığı halterleri buna toplatmışmış. Fena mı kız, sen de kas yapmış olmuştun işte. Sipor salonlarına eşofmanından ayakkabısına, bornozuna kadar kılık yapıp eşek yü-

küyle para veren bi sürü plaza kartalozu var. Hiç birinde de sendeki baldır kaslarından yoktur. Zaten bornozu ayakabıyı taytı felan alıp alışverişe doyuyolar, ikiden sonra da bi daha gitmiyolar o salona. Ama bak sen hem ev işi hem de jimlastik ve kas yapmış oldun abingil sayesinde. Şuna bak, maşallah. Evlerden ırak, eve bi hırsız felan girse de sana denk gelse, hırsızın kafayı bacaklarının arasına kıştırdığın gibi çot diye oracıkta kırarsın herifin boynunu.

- Sağol be anne. Baldır kaslarımla ilgili iltifatını önemsiyor ve değerli buluyorum. Uzun süredir benle ilgili hiç birşeyi beğenmiyodun. Hiç yoktan iyidir.

- Dalga geçme kız anneyle, cadı. Ben işte bunu diyorum Sıdika. Sen de olmuyosun. Normal bi insanla konuşmayı özledim yavrim. Senle iki laf ediyoruz, üçüncüsünde anneyle bi alay etmekler, bi laf sokmaklar, anlamadığı hususlara girmek suretiyle ambale etme noktasında bi takım davranışlar...

- Ay kıyamam, canı da sıkılmış. Konuşası varmış

tombiğimiin. Yirim yirim... Dur o zaman şöyle yapalım. Bak şimdi odadan çıkıyım, başka birisi gibi geliyim. Öyle hiç cinslik filan yapmadan, sanki ben, ben değilmişim gibi sıfırdan sohbet açıyım sana.

- Aman istemez. Sen şimdi içeri gider, dönüşte astronot kisvesiyle gelip bana fezadan mevzuu açarsın.

- Yok ya, vallahi bildiğimiz, samimi, kalbi yuvası için çarpan, oturmasını kalkmasını bilen, hanım hanımcık bir kız olucam. İşte çamaşır, bulaşık, gazozlu kek tarifi, titizlik, eltim, kaynım, orlon, sunum mevzuuları açıcım, söz...

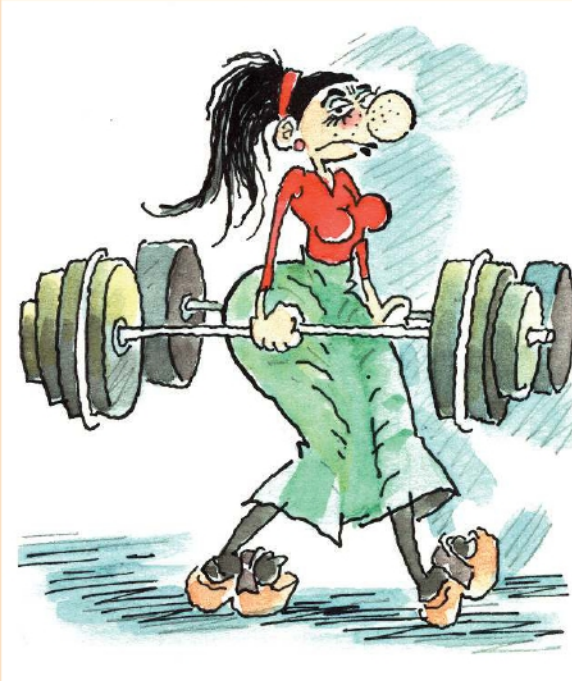
* * *

- Ya ama haksızlık bu anne ya. Niçin bağırıp kıızıyosun ki? Mis gibi mevzuular açtım, güzel güzel konuşuyoduk işte. Demet ve Alişan'la Sabah Programı açıp göbek bile attım daha naapiim?

- Sus kız zilli. Güzel güzel konuşuyomuş. Sen kim-sin de benim su böreğime laf ediyosun, basit kadın! Ne demek tavanda örümcek kalmış, sehpanın üzerinde toz var, kocamın patolları diz yapmış... Benim hanımlığıma kimse laf edemez. Herkeş bilir Safiye Saka, evi her vakit dip köşe temiz, çamaşırları sakız gibi, kahvesi okka, keki daima kabarmış, eline lezzetli bir kişidir...

- Yaa tamam, rol yapıyodum ama orda ben. Öyle gündelik şeylerden konu açıyodum ama başka birisi gibi konuşuyodum yani, sen sıkılmayasın, değişiklik olsun diye.

- Her kimsen çık git evimden, basit kadın! Daha da ne cenazeme ne cenazene. Aaa elin gerizekalı karısına da bak sen... Sana söylüyorum hanım, çık git evimden!

Ezgi'nin Cinnet Kutusu

Ezgi Aksoy

- Ta yüreğimizde taptaze kıvılcımlar açtıran bir şey oldu bu ay: **"Öyle mi alay komutanı?"** oldu. Selam olsun!

- Haklı haklılığını biliyorsa ve cesaretini, gözü kara bir öfke-den değil de, bu haklılığından alıyorsa, karşısındaki alay da, komutanı da sus-pus kalıyor işte. İşte o sebeple, haklılar er ya da geç kazanacaklar! Çünkü eşyanın tabiatı gereği.

- **Bahçeli'den askıda ekmek** kampanyası geldi. Kendisi yememiş içmemiş bu çözüm bulmuş yaldr yaldır yükselen yoksulluğa demek ki. Ama ne diyordu madenci eşi; **"ekmek asmayacaksın arkadaşım, milletin alın terini vereceksin ki millet evine ekmek götüreceksin."** İşte mesele bu! **Victor Hugo'nun** da dediği gibi **"Siz yardım edilmiş yoksullar istiyorsunuz, biz ise ortadan kaldırmış yoksulluk!"**
- **Fransız Devrimi** olalı 200 yıldan fazla oluyor. Türkiye, emperyalizme karşı kurtuluş savaşını 100 yıl önce verdi. Tüm dünyada kralların devri kapandı, halkın iktidarı başladı. Yani Sayın Bahçeli, siz ne kadar zorlansanız da **"sadaka iktidarı"**nın devri kapanalı çok oluyor. O senin astığın ekmeği yemezler yani.
- **Nihat Hatipoğlu**, bira içen 4 genç kadını görünce hayretler içinde kalmış. E napalım Nihat Beyciğim, bira göbek yapıyor haklısın ama malum, ekonomi...
- Nihat Bey duymasın, biz kız kızı rakı bile içiyoruz. Aboo!
- Nihat Beyin bir vatandaş olarak, bira içen dört kadından

rahatsız olmasında, - kadınları doğrudan darlamadığı müddetçe - bir problem yok. Asıl problem, bu rahatsızlığını bir din görevlisi titri ile basın yoluyla dillendirmesinden kaynaklanıyor. Türkiye'de bir insan dahi yoktur ki içki içmenin İslam dinine göre hoş karşılanmadığını bilmesin. Ama Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde vatandaşların bireysel hakları anayasa ile koruma altındadır; Nihat Beyin kişisel onay mekanizması ile değil.

- **Diyanet İşleri Başkanı** bu sefer de ateistlere satışmış. Ahiret inancı olmayanlardan her türlü kötülük gelirmiş ve-şaire ve-şaire... Bu beyanata **"efendim ateistler aslında ahlaklı insanlardır"** minvalinde cevap bile vermeyeceğim. Kimse de vermesin. Çünkü mevzu o değil!
- Diyanet İşleri Başkanlığı, eşit hakları anayasa ile korunan yurttaşları dini inanç farklılıkları üzerinden yargılayamaz. Eğer yargılarsa, bu yargıya verilecek cevap "ama ateizler özünde iyi insanlardır" değil, koca bir "sana ne!"dir. **Sana ne!**

- Kuran kurslarındaki dayakları, tarikat yurtlarındaki tecavüzleri kendine konu edinmeyen bir diyanet, ateistlerin ahlakını sorgulama hakkına sahip değildir. Öyle değil mi alay komutanı?
- **Kocaeli'de cinci hoca**, büyü bozmak bahanesiyle hem kadına hem de kocasına tecavüz etmiş. Lan!? Asdfgh
- Kızını istismar eden babaya çocuğun **"bekareti bozulmadı"** diye beraat verilen yerden de kopmuyorsa kıyamet, daha çok çekimiz var demektir. Yalan mı; alay komutanı?
- Diyanet Başkanı Erbaş ayrıca, **"Yaratılış fikrine alternatif olarak gündeme getirilen**

her türlü düşünce problemlidir" de buyurmuşlar. Eee? Yani bu yeni bir şey değil ki... Dünyanın her yerindeki muhafazakarlar aynı fikirde zaten. Ama işte gel gör ki, milyonlarca yıllık **evrim**, Diyanet İşleri Başkanı Erbaş üzüldür gücenir kahrolur diye kendini gerçekleştirmekten vazgeçmiyor. Ne demişler, **"Yer çekimine inanmayabilirsiniz, ama 5. kattan atlarsanız yine de yere düşersiniz."**

- 85 milyonluk ülkeye 1 buçuk milyon adet aşı almışlar; şimdi kronik hastalıklarda bile **elit kronik hastalık** dönemi başladı. Şu ülkeyi **Kemalettin Tuğcu** romanlarındaki üvey analardan birine versen, daha çok ilgilenirdi. Vatandaş öksüz - yetim kaldı, **Küçük Emrah'a** döndü yemin ediyorum.
- **Suudi Arabistan** Türkiye'ye ait ürünlere ambargo uyguluyor biliyorsunuz. Bizim yetkililer ise sessiz. Hala Suudi Arabistan'ın önemli günlerini falan kutluyorlar billboard'lardan. Çeşit çeşit jestler yapıyorlar. Suudi Arabistan'ı da gösterdiğimiz fazla incelik incitti heralde!
- İstanbul'un yarısı ve belli başlı pek çok demirbaşın ardından,

şimdi de **Antalya Limanı Katar'a** satılmış. Komple ülkeyi üstünüze yapak artık, napak?

- Şuan ufak çaplı bi aydınlanma yaşıyorum yalnız. Suudi Arabistan, **"neden her şeyleri habire Katar'a satıyorsunuz, acuk da bize virin, acuk da bize virin!"** diye kızmış olmasın lan!
- Ekonomi bozuldukça hükümet özelleştirecek yeni şeyler peşine düştü. Otoyol ve köprülerin, hatta elektrik, su, doğalgaz vb. sayacılarının periyodik muayene işlemlerinin özelleştirilmesi gündemde. Peki ya otomobillerin dışı, sinemaların kapısı, hava, su falan? Hı?
- Size kötü bir espri yapıyım mı? **"Her şeyi özelleştiriyorsunuz, bari vatandaş da özelleştirin! Vatandaş da bari bir gün olsun kendini özel hissetsin."** Bitti bu kaddı.
- Dünya Tabipler Birliği, 2021 yazına kadar normalleşmeyi unuttun demiş. Sürekli tarih verip durmasanız mı acaba ya? Hayır çünkü iyice falciya bağladınız da.
- 14 Ekim tarihli Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kurulan **Sanayileşme İcra Komitesi'nin**, risk gördüğü takdirde, ülke için kritik öneme sahip şirketlerle, ulusal güvenlik gerekçesiyle el koyabilecekmiş. Sonra vay efendim yabancı sermaye neden kaçtı? Hakikaten neden kaçtı yav, negzel oturuyorduk.

- Sağlık Bakanlığının “hasta” ve “vaka” ayırımı diye bir şey yaptığını ve vatandaşa sadece hasta sayısını açıkladığını öğrenmiş olduk. Lakin yer yerinden falan oynamadı. Vatadaşta sadece anlık bi aydınlanma cereyan etti o kadar. Sonra yürüyüp işine gücüne gitti insanlar. İnsanımızın bu amansız sessizliği beni korkutmuyor değil. Seri katil gibi ürkünçlü ve tuhaf, duruyor insanımız.
- Bundan kelli otoyol, köprü ve şehir hastanelerinin bütçesi halktan gizlenecekmış. Enteresandır, bu da halkta pek bir kıpırtıya yol açmadı. Halkımız sanırım nefesini tutarak intihar etmeye çalışıyor halkımız.
- Daha Koronaya bir çözüm bulamamışken, şimdi de **Adana**'da kör eden sinek şeysi baş göstermiş. 2020'nin finalini şöyle layıkıyla bir uzaylı istilası ya da nebliim göktaşı düşmesi ile taçlandırmanın uygun olacağı kanaatindeyim. İlgililere arz ederim.

● **Sivas Cumhuriyet Üniversitesi**, bilimsel araştırma için verilen bütçeyle düdüklü tencere almış. Ya hemen niye dalga geçiyorsunuz; belki adamlar su buharının kuru fasulyeye etki hızını ölçecek hassas deneylerle dünya bilim camiasında çığır açmayı hedefliyorlardı? Al bozdunuz işte sürprizi!

- Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesinden akademisyen **Doç. Dr. Emir Kaya**, Aile Bakanlığında toplantıya katılan ve kadın hakları alanında çalışmalar yürüten kadınlar için, “**Çoğunluğu radikal, vamp tipler. Bir tane makul Türk-İslam kadını yok. Bir tane erkek sözcüsü yok. Di-bine kadar feminizm vahşiliği...**” demiş. Ah canım benim. Vamp feministler korkuttu mu çeni?

- Kayda geçsin; bir akademisyen, kadına karşı şiddetin önlenmesi ile ilgili toplantıda “erkek sözcüsü” yok diye dertleniyor. Herhalde akademisyen beyfendi bir de şiddet uygulayan erkeği dinlemek istiyor. Bakalım kadınlar neden dövüyor kendilerini değil mi ya?
- İcraatları sorulduğunda “**maaş ödedik ya!**” diyen Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının engelli olmamasına rağmen 442 bin kişiye “engelli aylığı” adı altında son iki yılda 6.9 milyar lira usulsüz ödeme yaptığı ortaya çıkmış. **E onu da yanlış ödemişiniz!?**
- **İBB**, “**dikey bahçe**” adlı ucubik şeyleri söktü. Evvel ezel hiç anlam veremediğim bir uygulamaydı zaten, ama devasa bir

bakım bütçesi olduğundan asla haberdar değildim. Eğer belediye, bu uygulamayı başlatırken kendisini seçen seçmene sormuş olsaydı, ben şahsım adına oyumu “**manyak mısınız oлум, o parayı har-cayacak başka yer mi bulamadınız?**”a basardım.

- Dikey bahçe dediğiniz o duvara yapıştırılmış otlar, dalga dalga dalgalanan bir beton deryasının ortasında yaşadığımız gerçeğini değiştiriyor. Yeşil istiyorsan, kuzey ormanlarını koruyacaksın. Balkonda marul yetiştirir gibi şehrin duvarlarına çimen yaptırmayacaksın!
- İstanbul'da korona vakalarında müthiş bir artıştan söz ediliyor; bununla ilgili toplantı yapılıyor ve söz konusu kentini belediye başkanı toplantıya davet edilmiyor. Rahatsız mı etmek istemediler mi acaba mı yoksa mı, hı?
- **Ekrem İmamoğlu** koronaya yakalanmış. Gani gani geçmiş olsun! Tez zamanda atlatmasını dileriz. Daha İstanbul'da yapılacak gani gani iş var zira.
- **Mansur Yavaş** Ankara'da sosyal demokrat belediyeciliğin kitabını yazıyor. Şimdi de Mamak'ta 18 yıldır çürümeye terk edilmiş konutları yenilemiş ve yeni çiftlere, yaşlılara uygun fiyata kiraya verecekmiş. Ya senin bize böyle umut aşılamaya ne hakkın var, Mansur Başkan?
- Sanıyorum sıra eğitime gelmiş. Bir yandan **Yeni Akit** adlı dilimin gazete demeye el vermediği şey bastırıyor “cumhurbaşkanımız eğitime el atsin” diyerek; diğer yandan da bizzat yönetenlerden benzer açıklamalar geliyor. Bırakın karışık kalsın lan!
- **Papa Francis**, bir belgeselde verdiği röportajda, “**Eşcinseller de Tanrı'nın çocuklarıdır. Onlar da aile kurma hakkın sahiptirler**” demiş. Bu sıradan bir beyanat değil, bildiğin devrim! Katolik Kilisesinde sessiz sedasız devrim olmuş!
- Boşanma aşamasındaki eşini öldürüp otomobilde 2 saat gezdiren **Eren Erdoğan'a** iyi hal indirimi uygulandı. İyi hal nedir ya? Hayır yani, eşinin cesedini yanında gezdirirken trafik kurallarına falan mı uymuş, kırmızı ışıkta geçmemiş mi, ne iyi hali?
- Aynı Eren Erdoğan, “**Öldürürüm, gider 4 sene paşa paşa yatar çıkarım**” demiş cinayeti işlemeyen önce. Böyle bir erkek yarattılar. Kadınların canlarını, kendi hayat hikayelerinin bir dönemine kederli bir sos olsun, yıllar sonra dost meclisinde anlatabilsinler diye alabileceklerini zanneden; reddedilmeyi, istenmemeyi sindiremeyen; maço, barbar ve yoz bir erkek. Ama kadınların hayatını sizin insafınızdan kurtaraca-

ğız. Kadınların sahibi olmadığınızı öğreneceksiniz!

- Cumhurbaşkanı Erdoğan, “**Yoksullukla en iyi biz mücadele ettik. Sosyal yardımları 55 milyar liraya çıkardık**” demiş. Eee, şey yalnız, bu durumda bana sanki yoksulluk azalmamış, artmış gibi geldi, ama gene de siz bilirsiniz tabi.
- Gülüp eğleniyoruz da, böyle bir nesil de yetiştirdiler hani. Ülkedeki her güzel şeyin sebebi Erdoğan, her kötü şeyin sorumlusu Kılıçdaroğlu ve dış minnaklar. Sizi gidi mini mini minnaklar sizi!
- Başıma bir şey gelmeyecekse, televizyonda oynayan dizilerle ilgili her gün bir başka derneğin, meslek örgütünün çıkıp açıklama yapmasını ben komik buluyorum. Yok efendim öyle doktor bulamazsınız, böyle psikiyatr olmaz, bu böyle olmaz, gerçek hayatta şu söyle yapılmaz diye açıklama yapıyorlar. Tüm bunlar, bizim toplumumuzun “**kurgu**” denilen hadiseden ne kadar da bihaber olduğunu gösteriyor. Bunun kökeninde ise, milletçe edebiyata olan uzaklığı-mız yatıyor. Yeterince kitap okuyor olsaydık, kurgunun kendi içinde değerlendirilmesi gereken bir anlatı olduğunu da bilirdik. Yeterince okuyor olsaydık, koskoca meslek örgütleri, tv dizilerinin senaristlerine ciddi ciddi laf yetiştirmeyi kendilerine görev bilmezdi diye düşünmekteyim.
- “**Gerçek olaylardan esinlenilmiştir**”, biz burada belgesel çekiyoruz anlamına gelmiyor. Aldık söz konusu kişinin günlüğünü, virgül atlamadan ne yazdıysa sıradan gidiyoruz demek olmuyor. Gerçek olaylardan esinlenen hiçbir kurgu ürünü hadisenin, realist yani gerçekçilik üslubunu benimsemesi de gerekmiyor. İnsanımız çok asabi, her şeye çok öfkeleniyor falan anlıyorum da, var olmayan kurgu karakterlerle de kavga etmenin bir manası yok kanaatindeyim. Zira dünya edebiyatına mal olmuş bir tane **Don Kişot** var zaten. Arz ederim.
- Yılların gazetecisi **Bekir Coşkun'u** kaybettik. Cumhuriyetin gazetecileri bir bir terk ediyor “Yeni Türkiye”yi. Mekanı cennet olsun.

HOTEL CİNAYET

Berna Pak

Dişler fayans gibiydi, derzleri bembeyazdı. Gülünce kenarında yıldız belirliyordu. En iyi diş doktorunun elinden çıkmış olduğu belliydi.

Temizlemek için diş fırçası diil, araba fırçası lazımdı.

Burun ucu arşa değıyordu. Dudaklar bostan patlıcanı.

Kocaman çantası bileğinde asılıydı, ona bakarken o ağır çanta bileğini koparacak zannetti.

Kadın sivri topuk terlikleriyle bahçedeki micir taşlarına bata çıka ilerlemeye çalıştıkça, düşüp o yapıp ağzını burnunu kırar diye endişe içinde onu izliyordu.

Arabadan elindeki ipincecik uzun sigarasıyla inmişti.

Hoşgeldiniz dediğinde, "kül tablası yok mu?" dedi. Sesi matkap gibiydi, beynini deldi.

-Yalnız maskemizi takalım lütfen! dedi.

-Ne maskesi hanımefendi açık havada? diye gürlledi, gözlerini belerterek.

Arkadan göbeği Diyarbakır karpuzu, çeşitli espriler yapan neşeli kocası ve insan azmanı, kafa yaşı 10, biyolojik yaşı 18, badem bıyık yarım akıl evladı geldi.

-Ablaaaa, bu otelde miymiş ya bizim rezervasyonumuz? Ne biçim dağ başı be burası diye ablasının peşinden koşturan baldız ve kulağında kulaklık, uzay boşluğunda asılı, boş bakış yeğeni de eklendi bu güzel çerçeveye. Bu sıcakta tüylü peluş terlikler vardı ayağında. Moda da sapıttı diye düşündü otel sahibesi.

-Hemen odamızı göster bize dedi alçıpan dişlerinin arasından tıslayarak.

-Odanıza yerleşmeden önce doldurmanız gereken formlar var, ateşinizi ölçelim. En önemlisi pandemi formunu da doldurmalyız dedi otel sahibesi.

-Ohoooo tatile mi geldik, sorguya mı çekiliyoruz? dedi neşesi kaçan kocası.

Bir hafta kalacaklar. Zor geçecek belli ki.

Form doldururken geçen hafta görüştükleri arkadaşlarının kovid olduklarını anlattılar. Ne şeker!

Otelin kuralları anlatılrsa da, hiç birini dinlemediler. Onların tek derterli yanlarında getirdikleri içkileri bir an önce dolaba koymaktı.

Pandemi nedeniyle bir sürü kural koyulmuş. Umurlarında diil.

"Amaaaan pandemi, mandemi yettiniz be! Tatile geldik biz, askeri kampa mı geldik?" diyerek otelin mutfağına daldılar.

Maskenizi takın, lütfen mutfağına girmeyin diye sürekli peşlerinden koşturdu otelin personeli.

"Azıcık friendly olun be" diye hönkürdü adam.

Dakikasında tiksindi herkes birbirinden.

Böyle zamanlarda daha çok sorguluyordu Ege'deki sahil kasabasına yerleşip açtıkları küçük otel hayatını.

Huzurlu yaşamak için terk ettiği İstanbul burnunda tütüyordu.

"Çocuğu da yapmışım güya organik morganik hayatlar yaşatıcam ona, tavuğun altından yumurtayı alıp, jilet gibi bostandan domatesini salatalığını doğrayıp gülbüz gibi yapacaktım çocuğu. Hayaller bağ bahçe, gerçekler A101" diye geçiriyor aklından.

Pazara on numara ürün getirecek köylü diye düşünürken; köylü ejder meyvesi, mango filan satıyordu.

Hiç hayal ettiği gibi pastoral değildi buralar.

Villalar sarmış dört bir yanını, aldığı her nefes inşaat tozuyla.

Yan komşu dikenli tellerle çevirmiş bomboş araziye, denize onların arasından bakıyordu.

Köy kahvesinin önünden geçerken "İstanbulular geldi, çok değişik buralar" diyen arsasını bilmem kaç bin dolarlara okutmuş amcaların, bütün gün aynı sandalyede nasıl belleri ağrımadan oturarak zaman öldürdüğünü düşünerek, içtikleri kötü, ucuz sigaraların dumanları arasından süzülüyordu huzur emicilerin kötü bakışları altında.

Koca çınarın bile boynu büküktü artık.

Yemyeşildi ya eskiden, sigaradan, dedikodudan sararmıştı sanki. Hiç keyfi yoktu.

Sabah kahvaltısı ilk beyaz diş kalktı, "bana biraz ekmek peynir ver,

sigara altlığı yapıcım" dedi. Buyurganlık en üst seviyede. Yan masada çığlık çığlığa tüm bahçeyi deli gibi koşan çocuklarıyla keyif yapan abalalar artık sağır olmuş ya da vurdumduymaz tavırlarla üç yumurtanın beyazından bol yeşillikli omlet isteyip "her şey organik di mi burada?" diye sordular. Çocuklardan biri krep, biri pişi istedi. Biri lor, biri tahin pekmez istedi. Biri reçel, biri bal istedi. Bu siparişler her masaya gidildiğinde tek tek söylendi. Tahini götürdüğünde bal, balı götürdüğünde reçel, reçeli götürünce o reçeli başka bir reçelle değiştirilmesini istediler. Çılınlar gibi masaya götürülen siparişleri bir çatalla dürtükleyip asla yemediler. Anneler filtre kahve, çocuklardan biri portakal suyu, biri süt istedi.

"Ay, ben bu iğrenç kahvenizden içemem, odadan third wave kahvemı getireyim bana onu demleyin. Makinede mi demliyorsunuz? Kaç watt acaba?" diye sordu annenin biri.

Çocuklar çığırından çıkmış durumdaydı.

O sırada fayans diş ablanın koca göbek kocası uyandı. Göbeğiyle gurur duyuyor olmalı ki üstü çıplak, kıcında şort kahvaltısı teşrif etti. O kadar neşeliydi ki hemen yan masadaki çığırından çıkmış çocuklara ve annelere sonsuz esprilerle salça oldu.

Kadınlar çocukların etrafa verdiği terörize eylemlerinden laf yememek için adanın esprilerine kahkahalarla gülmek zorunda kaldılar.

Derken adam el edip "oğlunun ateş içinde yattığını, ateş ölçerle bir ölçebilir misiniz" diye herkesi dehşete düşüren bir talepte bulundu. Ateşinin sebebinin bütün gün klimayı açtığı anlaşıldı ve kahvaltısı gelmesi için ikna edildi.

Kahvaltı servisinde garsonun üzerine öksürüp "benden size korona geçsin" diye espriler patlattıktan sonra tüm aile aşırı güldü sevimli yavrunun densiz şakasına. Bazı insanlar keşke düzenli olarak prezervatif kullansa.

Akşam ağır alkollü bir halde bahçede bağının çığırış şen kahkahalarıyla ortalığı inlettiler. Hiç kimse uyuyamadı. Yan odadan pijamasıyla fırlayıp aileyi azarlayan kadını kaale bile almayıp, blututlu hoparlörden tüm odalara sabaha kadar Demet Akalın'dan Zeki Müren'e geniş bir playlist dinlettiler.

Sigara izmaritleri yerlerde söndürüldü. Cips paketleri adanın püfür poyrazına bırakıldı, çekirdek kabukları bahçenin dört bir yanına dağıldı.

Neşeyi ki bir noktada odalarına çekildiler.

Ertesi sabah şen aile ortalıkta gözükmedi.

Otelde kalanlar kahvaltılarını yavaş yavaş bitirmeye başladılar. Genelde kahvaltı saatinin en son dakikasında gelip sipariş geçtikleri için, bu miniş jelibon tadındaki ailenin yoklukları henüz hiç kimsede merak uyandırmamıştı.

Masalardan sırasıyla orta, sade, şekerli, az ama orta gibi olsun biçiminde kahve siparişleri patlatılırken, otel sahibesi verandada oturmuş kahvaltı edenleri izliyordu.

Anneler servis yapan çocuğa avokado talebini ilettikten sonra kahveye badem sütü sordular, "maalesef elimizde öyle bir şey yok, öyle bir şey mi varmış?" cevabını asla kabul etmediler, "ne var canım blender'da bademi koy çek, süzüp getir ne var yani?" diye sabahın ilk ayarını verdiler.

Sonra da küçük enişte ve ailesini sordular otel sahibesine, merak edilecek bir şey yok onlar erkenden çıkış yaptılar dedi kadın ve arka bahçede çok derin çukurlar kazdıracağı ustanın asla telefonunu açmayacağını ve randevusuna zamanında gelmeyeceğini bildiği halde ona ulaşmaya çalıştı ve cesetleri sıcaktan kokmamaları için soğuk hava deposuna tıktı.

KARANTİN SONRASI AŞK

BETÜL
YILMAZ

EX'TEN TANELER

- Mesafeli EX aşklarımızla artık aramızda kültür parkı var.
- Meğer EX aşk hiç bulacağını düşünmediğim bir yerdeymiş.
- Alınganlığa gerek yok, ne sen ben gibisin, ne de herkes EX gibi.
- EX'in hem aldatıp, hem psikolojik şiddetinden sonra, iyi ki de "İkisini aynı anda seviyorum! Aynı anda ama başka türlü, başka yerden.." diye bir durum yaşamadım. Zira senaryolaştırılmış dizi filmini izleyenlerden bile kimse tahammül edemedi ki.
- EX'in yaydığı depresyondan bile 2-3 aydan çabuk çıkmıştım, ama ebeveyn evinden çıkmış olmama rağmen bir türlü çıkmamıştım.
- Ve gün gelecek EX'ler gibi koronanın da rolü bitecek bu hayatta...
- Corona karantinasından kaybolduk ve bütün

EX ilişkiler gelişiminde çok fark atmadık, ilişkilerimizi dondurmuş gibi askıya aldık. Bıraktığımız gibi 6 ay öncesinde bulaşmadan duruyor:

- "Benim oğlum yapmaz öyle şey, bir kereden bir şey olmaz" diye körü körüne aldatan oğlunu savunan EX Kaynanaların büyük bir kusurudur EX' ler.
- EX ve Corona Bulaş tehlikesi, tamamen tedbirsizlik durumu ve şüphe duygusu üzerine kurgulanmış,
- EX'ler tarafından ilk vazgeçilecek insan olmak da bir meziyettir.
- Hani o bütün kardeşler, "madem geçinemiyorsunuz ayrılın" dediğimiz 80'lere dönmüş gibi dejavunun dibine vurduğum AnaBaba evinde, şimdi büyümüşüm, evlenip ayrılmışım birkaç EX'im olmuş, ama ebeveynlerim geçinemeyerek hâlâ evliler.

PAPARAZZİYE

Raziye İçoğlu

Sabitlenmiş Gün-Demlik

- Bazen malzemeler de bazı sa-vaşlara özeldir. Virüsle virüs döke-rek savaşıyoruz.
- Kurulacak sosyal derneklere isimler; **Koronalılar Dayanış-mama Derneği. Koronalılar Temassızlaşma Derneği.**

● Eskiden, "Elektrikler kesildi çalışamadım hocam", nihayetinde, "durumumuz yoktu çalışamadım" "internet çöktü", "kitap almayanlar, interneti, bilgisayarı, televizyonu olmayanlar, olan bir arkadaşından, takip etsin" durumundayız, zaten eğitimin her döneminde elektrik büyük sorun..

● Eski normalden çok daha fazla olan Dizi filmlerde maskesizler, dipdipeler, öpüşüyorlar, aynı eski normaldeki gibiler, nerede bu Korona Acaba? Farklı bir çekim tekniği yok ise, yani aslında temassız olduğu halde temaslıymış gibi çekimler yapılmıyorsa durum çok vaka. Mesela yeni normalde film jenerik, **Bu Dizin Çekimleri HİÇBİR CANLIYA TEMAS EDİLMEMİŞTİR.**

BU DİZİNİN ÇEKİMLERİ SIRASINDA HİÇBİR CANLIYA TEMAS EDİLMEMİŞTİR.

- Dolarımız yok ki bozduramıyoruz, ama moralimiz çok ki bozduruyoruz...
- Evlerde internet olamadığı için, **Eba Destek Noktası** kurulmuş. Yani uzaktan eğitim içerikli gibi, bir şekilde yüzyüze eğitim Eba Destek Noktası Okulları açılmış olmuş.

- "KoronaVirüsü birlikte yeneceğiz" diye bir Kamu Spotu yayınlanıyor ekranlarda. Lâkin kafalar karışmasın, **birlikte yeneceğiz, ama birlikte olmadan.**
- Geçmiş zaman olur ki bulunduğu ilçenin Aile Sağlık Merkezi'nden "En Hasta Ödülü" komple tahlil bakım kazanan annem, şimdi aynı merkezde grip aşısında sağlıklı kriterde kaldı. Buna karşın 90'lı yıllarda oğullarının yanında İngiltere'de misafir olduklarında kayıt oldukları Aile doktoru Londra'daki Abimi arayarak Ana, Babayı aşıya çağırılmış. Ve 65 yaş üstü ebeveynleri-

miz, Avrupa kriterlerinde riskli, burada ise 5 pu-ansız risksiz..

- Webcam icat oldu, gurbet bozuldu, yakını uzak eyleyen CoronaVirüsü bulaş çıktı, temas aradan kalktı.

- Grip aşısı gündemi, korona aşısı gündemini solladı geçti ve solda sıfır bıraktı...
- Akademi öğrencilik yıllarında adı tacizciye çıkmasına rağmen iri yarı arkadaşımızla Tophane'nin karanlık ıssız sokaklarından bütün kızlar Karaköy vapuruna güvenle yürürdük ya hani, bu virüs işte öyle bir şey de değil ki, iri yarı cesur arkadaşından da korkmaz, bulaşır.
- Tarihi dizilerimizle Dirildik, Kurtulduk, Uyandık... Torunlarımızın izlemesi için çekilecek olanlara isimler Uyuyuş, Utanış, Kuruyuş, Uyanırılış olabilir mesela..Ve Tarih dizisini izlerken, Dirilişten Kuruluşa yaşlanmış olarak misafir gelen Ertuğrul Gazi, bazlama ekmeği elleriyle bölünce, Babam; "ben de aynısından aldım **Cumartesi pazarından**" diye, pek bir heyecanlanarak, tarihten bir şey, 12 - 13. Yüzyıla ait, asırlık bazlama aldığı sandı.

- Cumartesi de öğlene kadar okulların açık olduğu kuşağıma denk gelen ilkokul arkadaşları-mın, "Keşke okullar cumartesi de tatil olsa" dilekleri tutmuştu, sonrasında "keşke 5 gün tatil, 2 gün okul olsa" dilekleri başladı. Corona dilek kapılarını açtı ve harbiden de oldu... Demek ki Cumartesinin tatil olmasını yürekten, 5 gün tatil olmasını Virüsten istemişiz meğer...

- Güvenmediğimiz, tedbir-siz, bir kişi korona olunca "ayy işte bak olacağı buydu", tedbirlerine güven-dığımız, biri korona olunca

"ayy bu korona korkunç bir şey" ... İlk- okulda okul müdürümüzün kuzeni, tedbirliliğine güvendiğim İBB Başkanı Corona olduğunu duyur-runca, esasen korktuğum şey hiç de korkutucu değilmiş gibi geliyorsa da ve artık Corona bulaşın baş edilmesi çok zor bir meret olduğundan emi-nim.

● Tv.de Dini program başına milyarlar alan, böy-leyken corona oldum diye sevenlerinden bedava dualar isteyen hocaların, dört genç kızımız bira içiyorlarken, sokaktan hayretler içinde geçmesin-den çok daha büyük hayretler içinde izlemeye devam ediyoruz. Hayreti sanki piyasadaki satılan son dört şişe içkiler mi, her yerde satılmıyor nasıl buldular mı Acaba?.

● Üç defa formatı değiştirilen, gerçek-ten gerçekliği şüp-heli, Türkiye CoronaVirüsü Tur-kuaz Tabloları ilk yayınlandığı günden beri kayıt ettim ve 25 Ekim de 211 tane tablo oldu. Tablo artış sayısı bile insanı ürküt-meye yetiyor esa-sen...

Buralar Bu Zamanlar Hep Köylüktü, Kasım'da Koronalık Mevsim Başkadır.

- Her yerden gelen ve gitmeyen şehirliliğimizle buraların sezon bitince kasabalık, köylük yerlere yani özüne dönmesine bile izin vermedik korona yüzünden...
- İki haftaya döneceğimi sanarak fişten çekme-diğim, ulaşip da kullanmadığım, o fare düşse ka-fası kırılacak boş buzdolabı için elektrik ve sözleşme cayma bedeli daha fazla tutacağından kapatamadığım internet faturasını aylardır uzak-tan ödemek, uzaktan uzağa yıktı beni...
- Hayata başka pencereden bakmayı bilmek ne demek, pencereye başka hayattan bakmayı bil-

meye çabalıyorum, koronanın getirdiği hayat altüstlüğümden ötürü.

• Bir sahil kasabasına kapanıp roman yazmak isteyen bir yazarın aksine sanki yazamamak için kapandırılmıştım. Sorun yapayalnız olmamam mı Acaba? O sahil kasabasında o kadar esirsindir ki, sahil kasabası bile kâr etmez eserleşmeye.

• Gurbetteki evlatları, dost, akraba telefonla aradığında, “kimseyi eve, balkona bile almıyoruz, zaten herkes buralara geliyor, burada korona yokmuş” diyen, koronanın terk edilince kahrolarak etkisini yitireceğini sanırcasına kendini güvende hissederek sevindiren olan annem kaçılan şeyin kaçanların peşinden gelebilecek olacağını hiç aklına bile getirmiyor mu Acaba? Ve geçen sabah “nasıl olsa 3 gün sonra Almanya’ya gidecek” diye komşuyu balkona kahveye çağırması, şayet var ise, bulaşını da bulaşını da alıp gideceğini Ve kendisi bir yere gitmediği sürece tedbirin tam olduğunu sanmakta olan annemin koronası hangi hayal aleminde Acaba? Ve Almanya’ya girmek için Merkel’in vatandaşlarına şart koştuğu korona testi sonuçlarını da Almanca komşunun balkonunda “sosyal mesafeli oturduk, bir kişi de maske vardı, o da sonra maskeyi koluna taktı” diyerek sanki tek maske herkesi korumuşçasına, sosyalleşen bütün komşular hep birlikte beklediler ve “test sonucu iyi çıktı” diye komşuyla sevindiler. Koronada “iyi” diye bir şey yok ki, negatif – pozitif Annee. Lütfen git artık be korona seni tanımıyorum ki anneme, konuya komşuya anlatabileyim.

• Sinyal bölgeyi 4 ayda keşfettiğim Komşu ödünç Wi-Fi’nin, net çektiği noktayı mobil cihazı priz destekli duvara yapıştıra-

rak ve bilgisayarın masasını çevire çevire bulabilmek, her kullanımda en az üç saatimi alıyor. Ve birkaç güne kadar ödünç komşu internetin fişini çekerek sezonu kapatacaklar ve yoğun bakım ünitesinde sesini ilgili hemşireye duyuramayan, beyin ölümü gerçekleşmiş fişi çekilen bir hasta kadar huzura kavuşarak, nihayet net çilem son bulacak.

• Olmazsa olmaz aksiliklerim, Kasım yazısı için imkânlarım, (1- Caps-Lock-x-c-b-ö – Aşağı Ok) harfleri yazamayan bozuk klavyeli ve yeğenlerimin (ç-ş-ö-ü-ğ-ı) Türkçe karakter harfleri olmayan İngiliz klavyeli mini bilgisayarlar. Mesela

“bilgisayar” “Acaba” “Ötörü” “Benden” “EX” “Cesaret” yazıyorum ama harf basmıyor ve “ilgisayar” “Aaa” “törü” “enden” “E” “esaret” ve o kadar anlamlı oluyor ki bazı kelimeler, eksik harfleri kenara indirdiğim erken klavyesi tamamlamak için geri döndüğümde hatayı bulamıyorum. Ve İngiliz klavyesinin eksik Türkçe karakterleriyle yazılmış yazı mı, yoksa Türkçe klavyenin basmayan eksik harfleri ile yazılmış yazı mı? derken harici bir klavye satın aldım... Meğer böyle daha yakınım almak istediğim bir klavye hevesine ihtiyacım varmış. Hiç durmadan, duyduğum her şeyi 10 parmak daktilo sekreter gibi yazısı geliyor parmaklarımın...

Ve Biz Her Şekilde Asılıyorz Zaten. Yıllardır Asılana Asılıyorz. Askıda Kampanyayız Hepimiz. Daha Ne Kadar, Nereye Kadar Asılacağız Ki, Acaba?

• Biz ancak internet ağlarımızı yılda 3 ay askıda bırakabiliriz. O da yarın fatura ödeyerek ve 3 ay sonunda askıdan düşürüp hanemize bırakırlar ve

tam faturayı asıya ödetirler.

• 20-25 yıldır Mevlana Odun Ekmek isimli mahalle fırınımdan ekmek alırken daima askıya ekmek bırakıyorum ki, ekmeği zor alabilen durumda olduğum halde. Para üzerine almayarak mesela. Ve sıradaki bir çok ekmek alıcısı da bunu yapıyor. Bu yeni bir askı değil ki. Sadece birilerinin haberi yokmuş bu durumdan. Daha ne kadar asacağız ki Acaba? Ve askıdan alması gereken, genellikle çocuklarını yollayan kişilere ekmek verildiğine de şahit oldum kerelerce... Ve şimdi bulunduğum bu kasabada da komşularının kapılarına sıcakık taze ekmeği torba ile asıp kendini hiç göstermeyen rahmetli bir ileri gelen kişi de tanıştım. Velâkin artık askıya asamıyoruz ki, asma durumumuz yok, asılan varsa asma durumundayız.

• Kendini birinin köpeği sanan adına “Osman” dedikleri bir köpek var bu sokaklarda. Birleriyle birlikte denize gidiyor, yüzyüyor, güneşleniyor, sahilde de sahipleri var, yani o öyle yaşıyor. “Senin arkadaşın geldi” diyorlar birbirlerine insanlar. Sadece yıllık izine gelen gurbetçi Sadık Beylerin evinin önünde beklemesi yatması da çok manidar.

Sonra onlara gelen misafirle gidiyor. Teklifsiz, herkes onun ebeveyni.. Köpeğin grubu da var, onlar da aynı. Genç delikanlılarla denize gidiyorlar, sonra gözüne kestirdikleri genç kızlarla mahalleye dönüyorlar. Tanyanlar biliyor, ama tanımayanlar “ayy geliyo mu hâlâ?” diye tırsa tırsa gidiyorlar. Film kahramanı artist köpekler gibi, onlar bakınca duruyorlar, arkaları dönüp yürüyünce takipe devam ediyorlar. Yaşama tutunmak adına, insana aşırı özgüven asılıyorlar. Yemek asılmasını falan beklemiyorlar, ekmeğini kendi samimiyetiyle çıkarıyorlar. İnsanlara hayata asılmayı öğretiyorlar resmen.

• Ve tekrar gülüşünceye kadar hoşça kalın.

“VARDIK, VARIZ, VAR OLACAĞIZ”

Nefret Suçu Mağduru Transları Anma Günü veya Transları Anma Günü olarak da geçer, transfobi sonucu öldürülen veya nefret suçuna uğrayan Transları anmak ve transfobiye dikkat çekmek için düzenlenen uluslararası bir gün. Nefret Suçu Mağduru Transları Anma Günü, öldürülen siyah trans kadın Rita Hester'i anmak için 1999 yılında Boston, Massachusetts'te organize edilmiş.

Rita 28 Kasım 1998'te kendi apartmanında bıçaklanarak ölü bulunmuş. Medyanın Rita'nın ölümüne ilgisiz kalması ile San Francisco'da mumlar yakılarak bir eylem düzenlenmiş ve bir sonraki yıl Gwendolyn Ann Smith'in "Remembering Our Dead" (Ölülerimizi Anmak) web projesini başlatmasının ardından Transları anma günü uluslararası bir eylem gününe dönüşmüştür. Her yıl olduğu gibi Türkiye'de de bu kasım ayında Transları Anma etkinlikleri pandemiye rağmen internet üzerinden gerçekleşecek.

İşte tam bu noktada köşemi, değerli akademisyen, beyaz yakalı Devrim Hastaoğlu'yla paylaşmak istedi. Hastaoğlu, aynı zamanda Şişli Belediyesi LGBTİ+ Meclis üyesi ve queer aktivist...

Devrim ile Kadıköy Moda'da bir araya geldik ve satırlarıma sığdırdığım kadar sohbet ettik.

- Devrim, Nefret Suçu Türkiye'de ne durumda?

Güzel şeyler söylemek isterdim ancak vaziyet giderek kötü bir hal almakta. Transgender Europe (2019) verilerine göre, bu cinayetler çok sayıda ülkede yaşanmakta birlikte, Türkiye Avrupa bölgesinde en fazla mutlak olarak transseksüel cinayetinin yaşandığı ülke. Buna ek olarak eril düşünce, devlet politikalarının mevcut olmaması ve üstüne üstlük hali hazırda ön yargının hüküm sürdüğü bir toplumda, Onur Yürüyüşü'nün yasaklanması gibi ve LGBTIQ+ hak savunucularına polis müdahalesi gibi insan haklarını zedeleyecek eylemleri ile devlet aygıtları var olan eril tahakkümü yenileyerek ön yargıları güçlendirmekte ve bu tür olumsuz yargılarla tekrarlanan davranışlar kaçınılmaz olmaktadır.

- Peki yönelim ve cinsiyet kimliği hangi noktada birbirinden ayrılıyor? Farkı ne?

Cinsiyet kimliği, bir kişinin kendisini ait hissettiği, beyan ettiği cinsiyet halidir. (kadın, erkek, trans, genderqueer) Cinsiyet kimliği, 'atamış cinsiyetten' (doğumumuzda anatomik, genetik ve biyolojik özelliklerimize göre belirlenen cinsiyetimiz) farklılık gösterebilir ya da 'ikili cinsiyet' sisteminin (kadın ya da erkek kısıtlanmış cinsiyet sistemi) dışında olabilir. Cinsel yönelim, kişinin cinsel, duygusal ve romantik olarak çekim duyduğu cinsiyete veya cinsiyetlere göre tanımlanan bir davranış özelliğidir. Gay, lezbiyen, biseksüel gibi terimler kişinin cinsel yönelimini tanımlar. Cinsel yönelim, cinsiyetimiz açısından kendimizi nasıl deneyimlediğimizden tamamen farklıdır. Bu anlamda şu algı da oldukça yanıltıcı "bir transkadın erkeklerle beraber olmalıdır."

Hayır, örneğin bir transkadının cinsel yönelimi kadınlar olabilir ve lezbiyen transkadınlar da vardır. Bir kişiye ister hetero olsun ister LGBTIQ+ kişisi, cinsel kimliğini, cinsel yönelimini sormak, bizimle paylaştığı takdirde başkalarıyla paylaşmak oldukça yanıltıcıdır. Kısacası her durumda kişinin beyanı esastır ve insanların kimlerle romantik ilişki kurduğu, kime aşık olduğu, kiminle sevdiği bizi hiç ilgilendirmiyor!

- Psikolojik bir hastalık mı? Yoksa var oluştural bir gerçek mi? Trans olduğunu kişi ne zaman anlar?

Bunu açıklamak için aslında tek

bir soru yeterli oluyor. Mesela, sen kadın olduğunu ne zaman anladın Eda Pera? Yönelim içine şunu sormamız yetiyor, kaç yaşından beri heterosun? Bunun bir cevabı yoktur mutlaka sende de.

-Evet Devrim. Bence de neyse o yuz.

Fakat toplumsal cinsiyet kavramı, daha çocukken, toplum tarafından inşa edilerek çizilmiş ve kalıplaşmış kadın ve erkek rollerini kişilere dayatıyor.

Böylece ikili cinsiyet anlayışına sıkışmış bir şekilde "kadın" dediğin şöyle olmalıdır "erkek adam" şöyle yapar gibi bir tutum çıkıyor ortaya.

Evet, farklı olan ise toplum ve devlet sistemleri tarafından damgalanıyor ve dışlanıyor. Tabii bunun sonucunda insan haklarını hiçe sayan büyük sorunlar ortaya çıkıyor. Örneğin, trans kişilere istihdam sağlanması, sağlık sektöründe karşılaştıkları sorunlardan tutun bir daire kiralarken bile hayatın her anında akıl almaz sorunlara maruz bırakılıyorlar. Bu durumun altında temel olarak, siyasal muhafazakarlık ve toplumsal muhafazakarlık yatıyor. Bu kavramlar sistematik olarak nefret ve ön yargıyı yeniliyor. Devletin ortaya çıkmasından beri en önemli amacı kendini koruyarak yenilemektir. Bunun temelini oluşturan en önemli birim ailedir. Muhafazakar yapı LGBTIQ+ kişi olmayı aile yapısına karşı bir tehdit olarak algılar. Halbuki LGBTIQ+'ların aile yapısına ters olduğu düşüncesini de kişileri itirazsızlaştırmaya çalışarak içselleştiren, yine muhafazakar algının kendisinden başka bir şey değildir.

Sorunun başına dönecek olursak, psikoloji bilimi açısından bir cevap arıyorsak LGBTIQ+ kişi olmak DSM4 (mental bozuklukların tanısal ve sayımsal el kitabı)

itibari ile hastalık olmaktan çıkarıldı. Evrimsel yeri açısından bir cevap arıyorsak, translık ve eşcinsellik doğal zincirde (diğer hayvan türleri dahil olmak üzere) dengeyi korumak adına nüfus kontrolünü sağlama görevini üstlenmiştir. Ama tabii insanları gibi vahşi doğada da üreyemiyor olmayı engel olarak görmeyen başka varlıklar da var. Çocuk bakmak isteyen eşcinsel erkek penguenleri de unutmayalım. Bir dişi penguenin yumurtasını kaçırıp kendi çocuklarını yetiştirmek istemişlerdi.

- Kadın olmak bu kadar zorken, trans kadın olarak yaşamak daha da zor değil mi?

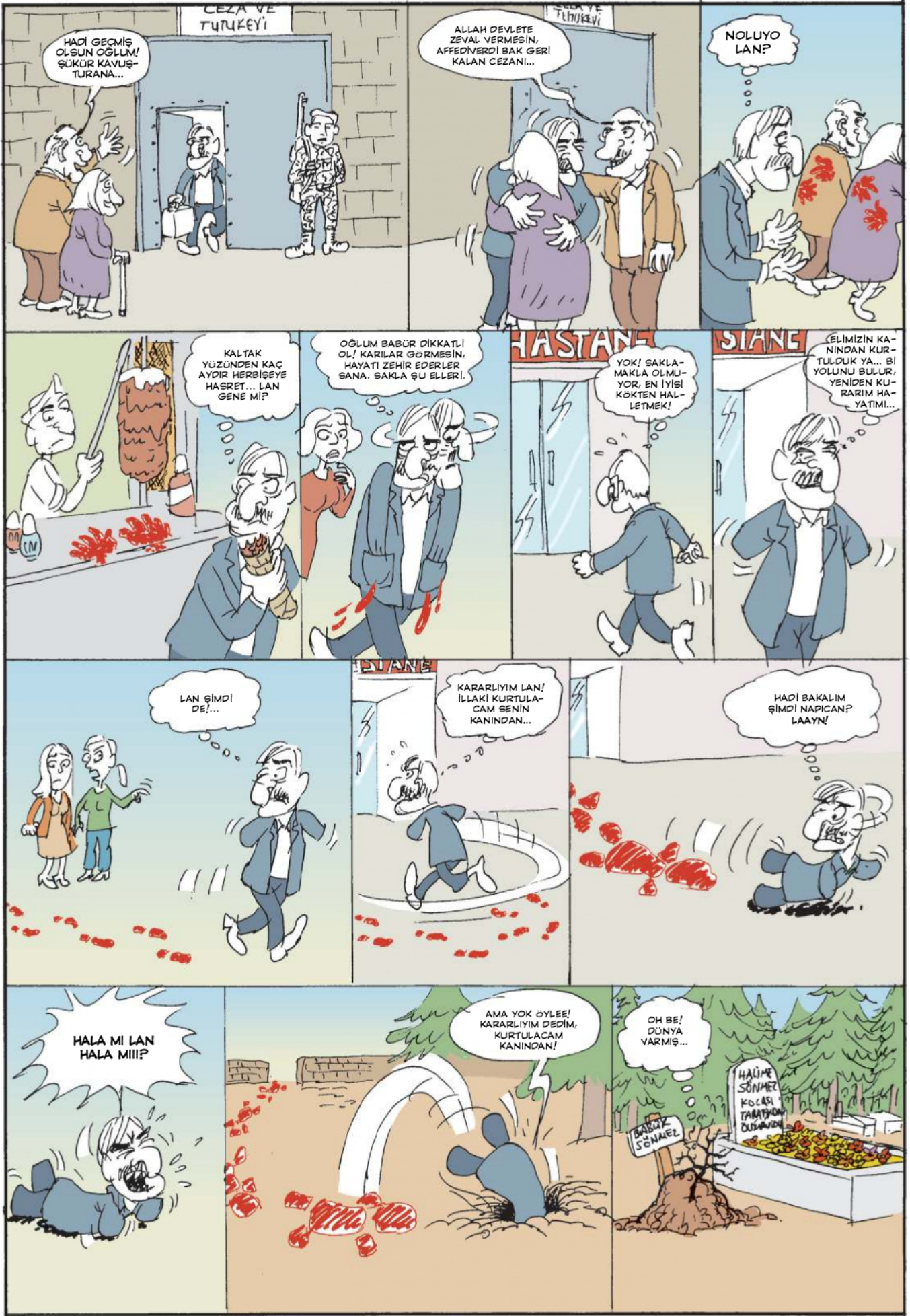
Tecavüzü, tacizi, psikolojik baskıyı kısacası şiddetin her türlüünü atanmış kadınlar hayatın her noktasında yaşarken, transların ve özellikle seks işçisi olmaya mecbur bırakılan toplum tarafından damgalanan trans kadınların ne kadar çok problemle karşı karşıya kaldığını hayal bile edemezsiniz. Trans kadınlar hem kadın olmalarıyla hem de trans olmalarıyla atanmış kadınların maruz kaldıkları şiddete uğramalarının yanında daha farklı ağır travmalar da yaşıyorlar. Örneğin, sağlık sektöründe bu konu ilgili eğitim çok yetersiz. Kimlikte yazan isimle doktorlar çağırılıyor; aşılayıcı konuşmalar yapıyorlar. Bu sefer de doğal olarak insanlar sağlık hizmetini almaktan çekiniyorlar. Bu yüzden yaşamını yitiren arkadaşlarımız var. Baskılanmış kimlikler, baskılanmış yönelimler, aile travmaları, ayıplama, utandırılma, ailesinden gördüğü baskı nedeniyle kendini balikon demirlerine asan 17 yaşındaki Okyanus...

- Tabii konular çok uzun, bu röportaja sığdıramayacağımız kadar...

Neresinden anlatsam bilemiyorum. Tecavüz edilip, öldürülüp yakılan Hande Kader'i nasıl unuturuz mesela... Acayip bir durum. Bir yıl önce Onur Yürüyüşü'nde beraber yürüdüğün arkadaşın bir yıl sonra bir bakıyorsun yanında yok. Üstüne bir de 2 yıl boyunca iddianame hazırlanmadığı gibi, dava "gizlilik" çerçevesinde yürütülmeye başlanıyor. Sözün özü hesabı sorulamayan onlarca can var. Ama, alırsınız, yok sayılırız, unutuluruz diye zannediyorlarsa çok yanıltıcıdır. Bizler alımayacağız, onlar alıacaklar, biz buradayız ve hiçbir yere gitmiyoruz! Vardık, varız, var olacağız!

SEN AFFETSEN BEN AFFETMEM! GÜNNY BAKK

Bu hikayede tasvir edilen 'fiziksel engelli' kardeşler değil, 'insanlık-engelli' şahıslardır... G.B

KADIN KADININ KURDU MU?

“Kadın kadının kurdudur” derler. Öyle midir sahiden? Yıllardır kadın olmanın ne demek olduğunu anlamaya çalışan, kendi olma çabasını sürdüren bir kadın olarak buna cevabım inatla “hayır” olmuştur. Çünkü öğrenmişim ki, kadın kendinden kopuksa, diğerleriyle de kopuk oluyor. Kadın kendiyle mutlu değilse diğerleriyle de mutlu olamıyor. Ve ne yazık ki en büyük savaşa kendi cinsiyi giriyor...

Şöyle bir etrafımıza bakalım: Kaç kadın kendinden daha güzel bir kadını kıskanıyor? Kaç kadın kendinden genç bir kadını ilişkisi için tehdit olarak görüyor? Kaç kadın başka bir kadın yüksek mevkide bir işe sahipse patronla ilişkisi sayesinde olduğunu düşünüyor? Kaç kadın bir kadının başı bir erkekle derde girse kendi kaşınmıştır diyor? Siz bunlardan kaçına evet derdiniz? Ama dürüstçe söyleyin. Muhtemelen çoğuna evet diyeceksinizdir. Neden mi? Çünkü bize doğduğumuz andan beri böyle öğretiliyor. Çünkü ataerkil sistem dünyayı yönetiyor. Ve biz kadınlar bu sistemin işbirlikçileriyiz.

Hayır diye itiraz edenler olduğunu duyar gibiyim. Bunun ağır olduğunu düşünüyorsanız bile sadece yukarıdaki örnek soruları yeniden gözden geçirin. Belki siz onlardan değilsiniz ama herhalde bu düşünce biçimini de bilirsiniz. Bu toplumun normali bunlar olmasa kadınlar nasıl bunca tacize, bunca şiddete maruz kalabilir, bunca kendi aralarında rekabete girebilir? Bu örneklediğim sorular, bizim içselleştirdiğimiz ve çoğunlukla üzerinde hiç düşünmediğimiz doğal hallerimiz. Biz ataerkil sistemi gönüllü sürdürenlerdeniz.

Sorunun bu olduğunu öğrendiğimden beri, kendi cinsime karşı

KADIN SESİ

Özlem Özdemir

twitter @ozlemozdemir

instagram @ozlemozdemir

daha anlayışla bakmaya çalıştım. Çünkü kendime daha anlayışla bakmayı öğrenmişim. Her şeyin başlangıcı kendimiz neticede... Bu sistemin bize yaptığını görmemi sağlayan da bir kadındı. Kendini var eden bir kadın, başka kadınların da kendini var etmesini istiyor.

Kendiyle bağ kuran, başkalarıyla da kuruyor. Kendini seven kadın, başka kadınları da seviyor.

Ancak bazı insanlar gerçekten kötü olabiliyor. Ve hiçbir sevgi onları onaramıyor. Hiçbir travma yıkıcılarını açıklamaya yetmiyor.

En yakındakinini gözünü kırpmadan sırtından ve hatta kalbinden bıçaklayabilecek kadar kötü olan birini, affetmeye de hiçbir gerek kalmıyor. Bana kendimi bulmamda yol gösteren o kadın, tam anlamıyla hayatta kalmasını sağladığı en yakınındaki kadın tarafından hayatımda gördüğüm en büyük kötülüğe maruz kaldı. Bunu görünce dedim ki, demek ki kadın kadının kurdu bazen sahiden de olabiliyor... Neticede istisnalar kaideyi bozmuyor. Ama bu tanık olduğum kötülük, benim kendi cinsime olan inancımı sorguluyor. Artık

diyorum ki, belki de insan düzeltilemez, belki de herkese yardım edilemez, belki de insanlık neyi hak ediyorsa onu yaşayacak. Başkalarına uzanan yardım elinin sürekli tırmalanmasındansa, ellerini korumalı insan. Yine de şu konuda fikrim değişmedi: Kadın değişmeyi göze alırsa, her şey değişir. Ama kadın değişmeyi istiyor mu, işte artık ben ondan emin değilim...

Sevdikleriniz tarafından incitilmediğiniz günleriniz olsun...

BARİŞİ ANNELER SAĞLAYACAK

Katina Karanikola

Orada olmak vardı...Kalabalığa karışmak, duyguları paylaşmak, heyecandan delirmek ve sonunda gelen zaferle daha bir delirmek...

Pandemiye rağmen, Yunan Tenyiz Mahkemesinin bulunduğu caddede, Demokrasi ve Hak mücadelesi veren on binlerce insan toplanmış, ellerinde faşizme karşı pankartlarla, büyük bir coşku ve heyecanla mahkemenin kararını bekledi saatlerce. Ben ise, yüreğim ağızımda, aç, susuz sosyal medyanın başından ayrılamadım. Ve saatler süren bekleyiş sonunda Mağda Fyssa elleri havada „mahkeme kapısında **“kazandık oğlum kazandık”** diye haykırdığında on binlerce insandan sevinç çığlıkları yükseliyordu. Oğlunu yitiren bir annenin çığlıklarıydı adeta. Mahkeme aşırı sağcı, faşist Altın Şafak Partisini beş yıldan fazla süren adalet sürecinden sonra “ tarihi bir kararlar” parti liderini, milletvekillerini ve üyelerini, hiçbir hafifletici neden kabul etmeksizin, **“Cinayet çetesi ve suç örgütü”** ilan ederek ağırlaştırılmış ceza yasalarına göre hapis kararı verdi.

Böylece Yunanistan'da bir kez daha Demokrasi kazandı. Hepimiz için, Demokrasi ve Eşitlik mücadelesi veren herkes için umut verici bir karar bence. Zira Devletlerin katillere ağır cezalar verme yükümlülüğü vardır ve aklı başında olan herkes kurbanlarla dayanışma içinde olur. Elbette bu karar ırkçılığı bitirmeyecek. Ama artık faşist gruplar, Yunanistan'da, eskisi kadar rahat olamayacaklar.

Altın Şafakçılar yıllarca göçmenlere karşı yaptıkları şiddet ey-

lemleriyle biliniyor. Çoğu dazlak kafalarıyla, orman podyumunda mankenler gibi siyah giysilerle, kollarındaki nazi dövmeleleriyle onlardan olmayanlara tehdit ettiler, mültecilerin yaşadığı mahallelere sistematik saldırılarla zavallı insanlara kan kusturdular. Yıllarca yandaş toplamak için yaşlıları ve gençleri kullandılar. Evlerinden çıkarmayan yaşlıları tespit ederek onların alışverişlerini yaptılar, ilaçlarını aldılar, özel arabalarla doktorlara götürdüler. Genç kızlara “ağabeylik” yaparak onları göçmen erkeklerden korudular (!), okullarına kadar eşlik ettiler, göçmenlerin tecavüzcü, hırsız olduklarına inandırdılar. Toy Yunan gençleri

taraflarına çekerek “vatan elden gidiyor” ayaklarıyla göçmenleri dövdürdüler. Yunan olmayanlara ve karşı görüşlere tahammülleri olmadığı gibi parti lideri Nikos Mihaloliakos'a “Hitler” denmesinden rahatsız olmuyor bilakis, dangalak, yılın en yakışıklı erkeği seçildiniz denmiş gibi gururlanıyordu. Yedi yıl önce ekonomik kriz de araya girince tepki oylarını da alarak parlamentoya girmeyi başardılar. Artık havalarından geçilmez oldu. Televizyon kanallarında kükrete, sağa sola tehditler savurmaya, başladılar. Ama yargılandıkları süreçte herkese parmak sallayan, kük-

reyen onlar değildi sanki. Yakışıklılar! mahkeme salonunda salya sümük ağlayarak, yalvararak yaptıkları iyilikleri (!) anlatmaya çalıştılar. Papucun pahalı olduğunu görünce bir anda Naziliklerini unuttular; Parti görüşlerini savunmadılar; yakayı kurtarma derdine düştüler. Bu vaziyetleri dahi çöktüklerini gösteriyor:

Bin dokuz yüz on üçte, Mağda Fyssa'nın oğlu, solcu şarkıcı Pavlos Fyssas Altın Şafakçı Yorgi Rupakis tarafından kalbinden bıçaklanarak öldürüldü. Soruşturmalar sırasında tutuklananlar arasında Altın Şafak milletvekilleri de vardı. Acılı anne Mağda yarasına kabuk bağlatarak yedi yıl boyunca mahkeme salonlarını terk etmemiş ve bu kararın çıkmasına büyük rol oynamıştır; bir kez daha saygıyla eğiliyorum. Pavlos Yunan halkı tarafından “faşizme” karşı sembol haline getirilerek öldürüldüğü yerde anıtı dikildi. Sanıyorum “öteki-liğinden” dolayı arka plandan olayları izleyen, Mağda'nın mücadelesini veremeyen, acılı bir anne daha var. Pakistanlı Sahzat Lukman'ın annesi. Yirmi yedi yaşındaki Sahzat bisikletiyle işine giderken “artistik pozlar” yaptı gerekçesiyle yine bir Altın Şafakçı tarafından yedi bıçak darbesiyle öldürüldü. Bu karar öldürülen gençleri geri getirmeyecekse de Sahzat'ın annesine de ilaç gibi geldiğini, bir nebze olsun huzur bulacağına inanmak istiyorum... Bu dünyada barış sağlanacaksa anneler sağlayacak diye düşünüyorum. Darısı dünyanın tüm ırkçıların başına diyorum...

Medusa'nın İntikamı

Organik Kız Kurusu

Ekim ayından itibaren New York'ta MeToo hareketiyle anılan davaların görüldüğü Ceza Mahkemesi'nin karşısında sanatçı Luciano Garbati'nin Medusa heykeli kadınlara yönelik şiddetle ilgili suçluları affedecek herhangi bir karara meydan okur gibi dimdik ayakta durmakta.

Geleneksel sanat tarihinde Medusa bir çirkinlik sembolü olarak karşımıza çıkar – zehirli yılanlardan oluşan saçları, ona bakan her erkeği taşa çeviren gözleri ile en eski canavarlardan biri olarak yorumlanır. Ölümü yüceltilen, katili ise kahraman ilan edilen, yıllarca korkulan ve nefret edilen orijinal “kötü” kadındır. Garbati bu eseri ile bizleri Medusa'yı feminist bir yorumla tekrar değerlendirmeye davet eder, çünkü geleneksel hikayenin tam tersine bu sefer kafası koparılan Medusa değil onu öldürmeye çalışan Perseus'dur.

Orijinal hikayede Medusa çok güzel ölümlü bir kadındır, onu beğenen tanrı Poseidon'u reddeder ve Poseidon ona Athena'nın tapınağında tecavüz eder. Athena Medusa'yı kıskanır ve onu bir canavara çevirerek cezalandırır ve lanetler, sonuç olarak artık Medusa hem çok çirkindir hem de gözlerine bakan her erkeği de taşa çevirir. Çok sayıda erkek “mağdur” olduktan sonra diğer erkekleri kurtarmak için Perseus aynalı bir kalkan kullanarak kendini korur, Medusa'nın kafasını keser ve hikayedeki kahraman olur. Eski döneme ait sanat eserlerinde bu kahramanlığı Medusa'nın gövdesinden ayrılmış kafasını elinde tutan muzaffer Perseus heykellerinde görürüz.

Medusa'nın mitolojideki hikayesi ve sanattaki temsilinde başına gelenler aslında bize sanat tarihinin sanatın tarihi değil güç ilişkilerinin bir tarihi olduğunu bir kere daha net bir şekilde gösterir. Düzeni eleştirdiğini iddia ederken bile sanat tarihinde, tıpkı ataerkil düzende olduğu gibi, hiyerarşiler, cinsiyetçilik ve ötekileştirme mevcuttur. Özellikle kadınlar ve kadın bedeni erkek bakış açısıyla üretilmekte ve sanat çerçevesi de bu bakış açısını yansıtmaktadır.

Maço, heteroseksist, çoğunlukla beyaz erkek bakış açısıyla kadınları eril zevkleri tatmin etmek için var olan cinsel objeler olarak gösteren sanata dikkat çeken aktivist sanatçı kadınlardan oluşan Guerrilla Girls sanat tarihinin cinsiyetçiliğini bu yüzden eleştirmekte. İngilizce eril bakış açısı anlamına gelen “male gaze” deyimini genişleten Guerrilla Girls, erkek sanatçıların aynı zamanda davranışlarıyla kadın öznelerini birer “male gaze”, yani eril otlama alanına çevirdiklerini ifade etmekte.

Mesela Gauguin karısını terk ederek Pasifik adalarında yerleşip yerli kadınların resimlerini yapmış, bu adalarda tanıştığı en genci 13 yaşında olan kız çocuklarıyla beraber olmuş, 55 yaşında frengiden öldüğünde bu kızların çoğuna bu hastalığı bulaştırdığı düşünülmekteymiş. Picasso'nun sevgililerine bakıldığında iki tanesinin intihar ettiği, iki tanesinin hastaneye yatırılacak kadar kötü sinir krizleri geçirdikleri, bir tanesinin ise kaçıp anılarını yayınladığı bilinmekteymiş. Resim öğretmenliği de yapan ünlü ressam Hans Hofmann ise dersini alan ve gözüne kestirdiği tüm kadın öğrencileriyle yatmaya çalıştığı için resim derslerini hareme çevirdi diye adı çıkmış. Freud'un torunu ressam Lucian Freud ise bildiği kadınlara 12 kadından 14 çocuk sahibi olmuş, 16 yaşından sonra kadınların çöktüğünü iddia etmekteymiş. Bölgedeki sanat okullarından birinde müdür olan kankası da Freud'un hoşuna giden kızları Freud onlarla vakit geçirsin diye sanat okuluna kabul etmekteymiş. Portre çalışmalarıyla tanınan Chuck Close ise dersini alan kız öğrencilere soyunmalarını söylemiş, soyunmayanları dersten atarmış, soyunanlara da cinsel hayatlarıyla ilgili detaylı sorular sorarmış. Frieda Kahlo hayatının aşkı Diego Rivera için “İki büyük kaza geçirdim Diego. Tramvay ve sen. En kötüsü sendin” diyerek Diego'nun ona nasıl eziyet ettiğini açık bir şekilde ifade etmiş.

Sanat toplumu eleştirmekten çok çoğu zaman onun güç ilişkilerini yansıtmakta ve bizlere fallus-merkezli sembolik bir düzen sunmakta. İşte bu düzende Garbati'nin Medusa heykeli bize feminist öfkenin tam kendisini göstermekte, hatta Medusa yeni bir feminist yorumla patriyarkayı taşa çevirme gücüne sahip bir kadın olarak yorumlanabilir.

Medusa'nın hikayesini anlattıkça erkek egemen toplumda

onun bir tecavüz mağduru olduğunun nasıl üstünün örtüldüğünü görmekteyiz. Üstelik Athena ve Medusa geleneksel kadın çatışmasına da örnek gösterilir, halbuki orada bir dayanışma hikayesinin bile olabileceğini neden düşünmüyoruz? Mesela, erkek egemen bir dünyada tecavüz mağduru bir kadını koruma hikayesi? Medusa'nın cezasını kimlerin etkilediğini tekrar düşünce, ona yaklaşmak isteyen, çok da iyi niyetli olmayan, hatta Medusa'nın kendisine yakınlaşmasında rızası olmayan erkekler olduğunu görüyoruz. Medusa'nın gücü erkek bakışını engellemekte.

Yunan mitolojisinde Medusa aslında suçlanan bir mağdur, çoğu kültür eserlerinde gördüğümüz gibi burada da güçlü kadınların erkek kontrolüne karşı bir tehlike olarak algılandıklarını anlıyoruz. İlk huysuz ya da edepsiz kadın bu yüzden Medusa olabilir. Medusa aynı zamanda onun gibi karşı çıkacak diğer kadınlar için bir uyarı da olabilir.

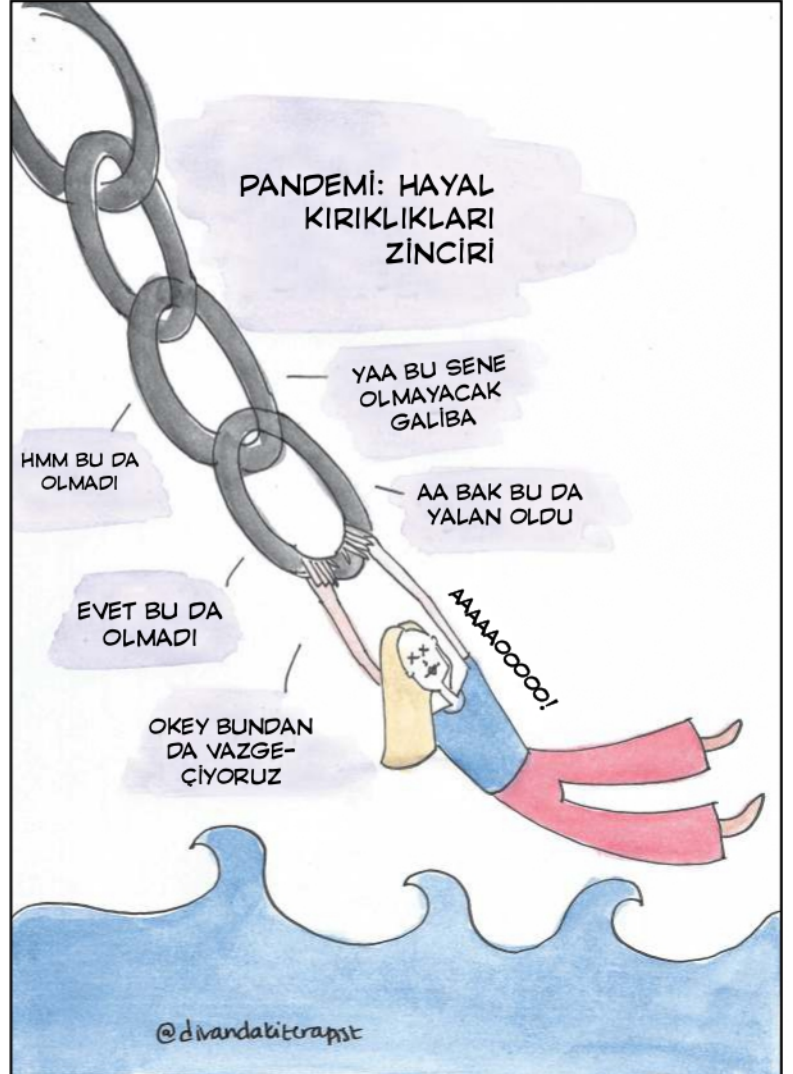
19. yüzyılın ünlü Amerikalı kadın hakları mücadelelerinden Susan B. Anthony, “Kadınların erkeklerin duygu ve düşüncelerini yansıtmaları beklenmektedir, bunu yapmayan kadınların ise kafaları kesilmektedir” sözleri ile bu geleneğin tarih içinde her zaman var olduğunu ve sisteme karşı gelen kadınların da cezalandırıldığını hatırlatmaktadır.

Uzun lafın kısası Perseus bir kahraman değil bir saldırgandır. Medusa da bir canavar değil, mağdur olduktan sonra gücünü keşfederek güçlenen bir kadındır.

25 Kasım Kadınlara Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Gününü düşünürken sanat ve diğer kültürel ürünlerde şiddet mağduru kadınların nasıl temsil edildiğini tekrar düşünelim ve artık Medusa'ya da bir kız kardeşimiz olarak sahip çıkalım...

İtir Bağdadi

Mutlu Son...

Feyhan Güver

Yasemin Olur
yaseminolur@yahoo.com

YOLDA

**"Bırakın kendinizi Yo'la,
Yo'dayken evinizde olacaksınız
o zaman." Lao Tzu**
(çev. Ursula K. Le. Guin)

Okumak, boş vakitlerin değerlendirilmesi dışında bir "iş" olarak ele alındığında zaman içinde belli bir rotayı izliyor. İlk okumalar genellikle popüler

metinlere ulaşma hevesiyle gerçekleşiyor. Sonraları okumalar arttıkça elinizdeki metinlerin yetersizliği sizi başka arayışlar içine sokuyor. İşin içinden çıkamadığınızda bu işi bildiğini düşündüğünüz insanlardan kitap tavsiyeleri almaya başlıyorsunuz. Aldığınız kitap tavsiyeleri sizin okuma yolunuzun taşlarını döşüyor. İlerliyorsunuz, ilerliyorsunuz ve öyle bir noktaya geliyorsunuz ki artık okuduğunuz kitapların asıl kaynağı olan geçmişe doğru dönmeye başlıyorsunuz. Yol aslında daire şeklinde. Sizi en başa çıkarıyor. Sıfırdan yola çıkarak yükseldiğiniz anda, en tepe noktada aslı metinler olarak ilk yazılı eserlere ulaşıyorsunuz. Bunu anlamak büyük bir şaşkınlık ve tatmin hissi yaratıyor. Son yıllarda geldiğim noktada, en başa dönmüş olmanın keyfini yaşayanlardanım. İlk yazılı metinlere dönüp; onlardaki kadim bilgileri, şiirselliği, insanın mutlak kaderinin değişmezliğini fark ettiğimden beri ruhen daha dinginim. Artık yolum belli. Rotam belli. Bu döngüyü turlayıp turlayıp duracağımın bilinciyle mutluyum.

Beni başa döndüren ilk metin Gılgamesh Destanı'ydı. Onu okurken nasıl heyecanlandığımı hâlâ hatırlıyorum. Sonra Sümer Kral Destanları, Tevrat, Yunan Mitolojisi... derken son zamanlarda yeni bir heyecanla okumalarımı sürdürüyorum. Beni heyecanlandıran bu yeni maden "Hint Mitolojisi". Bununla alakalı olarak da elimi hangi kitaba atsam tek bir kıymetli hocanın ismine rastlıyorum: Bu isim Prof. Dr. Korhan Kaya. Kendisine yaptığı çeviriler için çok çok minnettarım. Ne çok emek vermiş! Binlerce sayfa Hint metnini, farklı çevirilerle de karşılaştırarak dilimize kazandırmış. Sayesinde, onun emek verdiği bu kıymetli eserlerle, büyük bir keyif içinde yola devam ediyorum.

Elimdeki kitaplar; Rigveda, Upanishadlar, Papağanın Yetmiş Masalı, Bhagavadgita, Dhammapada, Suttanipata. (Prof. Dr. Korhan Kaya'nın çalışmaları çok daha fazla.) Kitapları ve içeriklerini size uzun uzun anlatmak bu yazıyı bir deneme olmaktan çıkarıp, akademik bir hale sokabilir. Konuyla ilgilenenler eminim ki içerik ayrıntılarına rahatça ulaşabilirler. Şu kadarını söyleyeyim ki bunlar Hinduizm ve Budizm'in temel metinleri. Ayrıca bazıları o coğrafyanın mitolojik anlatılarını içeriyor. Elimdeki bu kitapların kadim bilgilerle donanmış hali beni o kadar heyecanlandırıyor ki birini bitirmeden diğerine başlıyorum. Zaten hepsini defalarca okuyacağımı bildiğim için birini tamamen bitirip, diğerine öyle geçme gibi bir takıntı yapmadım. Yeni bir kaynak bulan madenci telaşı var üzerimde.

Benim konuyla ilgili cehaletimin aydınlanması da beni mutlu ediyor. Hangi inanç hangisinin peşinden, ne şekilde ve hangi temeller üzerinden devam etmiş? Bunları öğrenmenin yanında, hangi inanç sisteminden olursa olsun hep aynı doğruların salık verildiğini görmek de tuhaf bir deneyim. Asya'da binlerce yıl önce yaşayan bir "aydınlanmış" kişi ile Orta Doğu'da çölün ortasında çıkan başka bir "aydınlanmış" kişi aynı yaşam bilgilerleriyle görünüyor. Yani "Kutlu Ezgi" hep aynı şekilde tıngırdıyor dünyada. Bize gözlerimizi kapatıp bu ezgiyi dinlemek düşüyor. Dünyanın canını acıtıp onu yaraladığımız zaman bu ezgi gürültünün içine karışıp gidiyor. Onu duyamıyoruz. Bu noktada sevdiğim yazarlardan Ursula K. Le Guin'in kadim bir Çince metinden çevirdiği (sevdiğim yazarların yolunun da kadim metinlere çıktığını görmek bana, rotama dair güven hissi veriyor.) şu dizeleri hatırlıyorum:

**"Dünyanın orasını burasını kurcalayarak
fethedeceğini sananların**

Çizen: Merve Tuba Tanok

OLYMPE DE GOUGES;
FRANSIZ DEVRİMİNİN 3 KASIM 1793'TE
GIYOTINE GÖNDEREREK İDAM ETTİĞİ FEMİNİST

**" KADINLAR UYANIN!..
HAKLARINIZA SAHİP ÇIKIN! "**

sonu hayırlı değildir.

Çünkü dünya kutsal bir nesnedir.

Oynamamalıdır onunla.

Onu kurcalamak zarar vermektir.

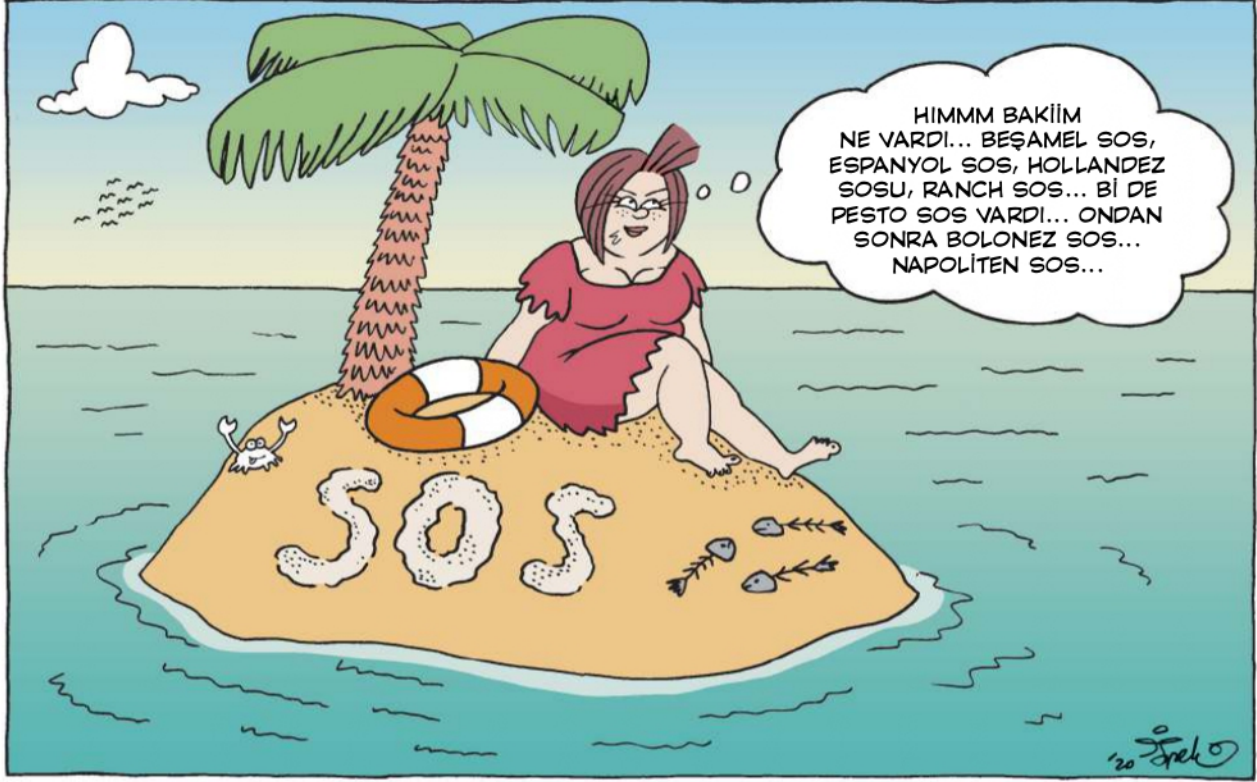
Ele geçirmek kaybetmektir."

Dünyanın canını yakmayı bıraktığımızda ezgiyi duyacağımızı biliyorum ben. Hırslarımızdan arınırsak buna ulaşabiliriz. Bunun için biraz içimize dönmeliyiz gibi hissediyorum. Dhammapada adlı kitapta şu cümleler bana iyi geldi:

" Kendinize bir ada (sığınak) yaratın, çok çalışın, bilge olun! Kirlenizin uçup gittiğinde günahattan arınmışsınızdır; seçkin kişilerin göksel dünyasına gireceksiniz demektir."

Dikkat ederseniz "kendinize bir ada yaratın" diyor, "bir ada satın alın" değil. Kendimizi bedenlen, ruhen satın alabileceğimiz şeylerin telaşıyla yok ederken, sadece kendimizi yok etmiyoruz. Dünyanın canını yakıyoruz, onu üzüyoruz. Onun üzerindeki hayvanları üzüyoruz. Mutsuzuz ve acımızın hırsını dünyadan çıkarıyoruz. Sanki kendimizle barışırsak dünyayla da barışacağız. Kendime bir ada yaratmakta benim bulduğum en iyi yol "okumak ve yürümek". Bu dünyaya zarar vermeden geçip gitmeye çalışırken benim sığınagım kitaplar oldu, yürümek oldu. Havayı, toprağı, suyu hissetmeye çalışmak oldu. Kendi yolumda mutluyum, YOL'umu seviyorum. "Kendi ada"yı seviyorum. Herkesin adası ve yolu kendine has elbette. Sonuçta iyi niyetle çıkılan bütün yollar aynı ışığa varıyor. Sadece kalkıp o yola çıkmak ve kendi sığınagımızı yaratmak gerekiyor. Çaba gerekiyor. Düşünmek gerekiyor. Çaba kutsaldır. Yine ne diyor Dhammapada'da:

"Çabalayan kişiler ölümsüzdür, düşünmeyen kişiler ise zaten ölmüş sayılırlar."

YAHU BEN ASTİGMATIM

Ayşegül Damla Arslan

Hayatımda o kadar netlik istiyorum ki kedilere bile "ya içeri ya dışarı, antrede oturmak tehlikeli ve yasaktır" diye carlıyorum. Bana tahammülü olan yanıma geliyor. Tahammülü olmayan da kaçıyor.

36 senelik bir astigmat olarak hayatımda netlik istemem kadar doğal bir şey yok sanırım. Bir şey ya vardır ya yoktur, ya istersin ya istemezsin. Evet veya hayır dersin. Aslında, kendi içimdeki enerjinin cevabı bile bilmiyorum iken, ben nasıl netlik istiyorum, nasıl bir işin içindeyim çözemiyorum. İntegral veya türev çözmek sanırım daha basit. Hayat işte bu, matematik sorusu. Ama kaç bilinmeyenli, kaç denklemin x'i veya y'sisin bilmiyorsun. 4 işlemi iyi kavradıktan sonra her şey çok basit aslında. İçinde bulunduğun dinamikleri iyi anlamak, algılayabilmek de bunun gibi bir şey. Aslında o kadar her şeyin farkındayım, hiçbir şey bilmiyorum ki bundan sebep sürekli şüpheye düşüyorum. Kendimle konuşmuşum kadar kimseyle konuşmuyorum. Sürekli bir diyalog hali, ben bu kadar ömrümden ne düşündüm, ne de konuştum. Dışarıya buzdolabı, içeriye fırın misali...

Neyse, sonra ben de kendime dedim ki "kızım sen anlarsın matematikten, sezgilerine bir bak, içindeki Ayşegül'e bir sor bakalım o ne istiyor".

Ayşegül de durur mu yapıştırmış cevabı :

TAROT DESTESİNDEN ÇEKTİĞİNİZ KART: KILIÇLARIN KRALİÇESİ

"Show must go on".

Kendi kendime hesaplaşıırken çevremde de çok garip şeyler oluyor. Yani, arada bir çıkıp içimden bakıyorum. Bir erkeğin bana trip atmasına şahit oldum geçen. Son derece normal bir erkek arkadaşım bana trip atıyor. Alnının çatına çaaaat diye ok atsa şaşırmazdım. "Noldu yaaa, naabdım aceba" diye sormuyorum. Benlik bir durum yoksa boşuna oturup dert dinleyemem. E hani arkadaşlık? Demek ki

benim dert dinleme kapasitem dolmuş. Ayakta da yolcu almıyorum artık. Ne kalbimde ne beynimde oturacak yer yok vallahi kusura kalmam kimse.

Bak ben ne güzel kendi kendime çözüyorum, çözmeye çalışıyorum sorunlarımı. Siz de yapmanız ya. Benimle iyi geçinseniz, ben de size iyi davranırsam. Her şeyi kolaylaştırsak...

Yok tabi, kolaylaştıramayız. Yoksa siz kolaylaştırmadıklarımızdan mısınız? Evet. İlerledikçe sürekli daha zor engeller çıkaran konsol oyunlarından birindeyiz. Ama dur, ejderhayı kılıcımdan geçirmeye az kaldı. Bir gün herkes o kılıçtan geçecek.

Kılıç dediğim de kalem. Kalem kılıçtan keskindir. Siz on cümle kurarsınız, karşınızdakinin bir cümlesiyle yerle yeksan olursunuz.

Kıps.

Bak yine Atalarımız haklı çıktı.

SALGIN ÇAYIRA SİSTEM KAYIRA

Salgın hala bitmedi ama mutfak aşkımız bitti. Herkes hevesini aldı. Fırınlar öksüz, salgına kadar adından bihaber yaşadığımız gıdalar yetim kaldı. Oysa o aşkla herkes birer şef olabilirdi. Herkes bir gün, bir yemek programına çıkıp, hünerlerine gösterebilirdi. İstikrarı sağlamadınız. Sistemi üzdünüz. Sistemi üzdüğünüz için sistem de sizi üzecek. Karma yarattınız boşuna. Yazıklar olsun.

Ya bu deli ne diyor, diye düşünedurun ben de maskemin altından size sinsi sinsi güleyim. Bak bunu seviyorum. Maskenin en sevdiğim yanı bu oldu. İçimden sinsi sinsi gülmek yerine, dışımdan ama sizin görmediğiniz şekilde gülüyorum size.

Geçirgenliği çok az olan, göçebe çadırı maskem ile daha güzel günlere...

Gülelim eğlenelim.

Yiyelim içelim, güzelleşelim artık.

Çünkü sıkıldım.

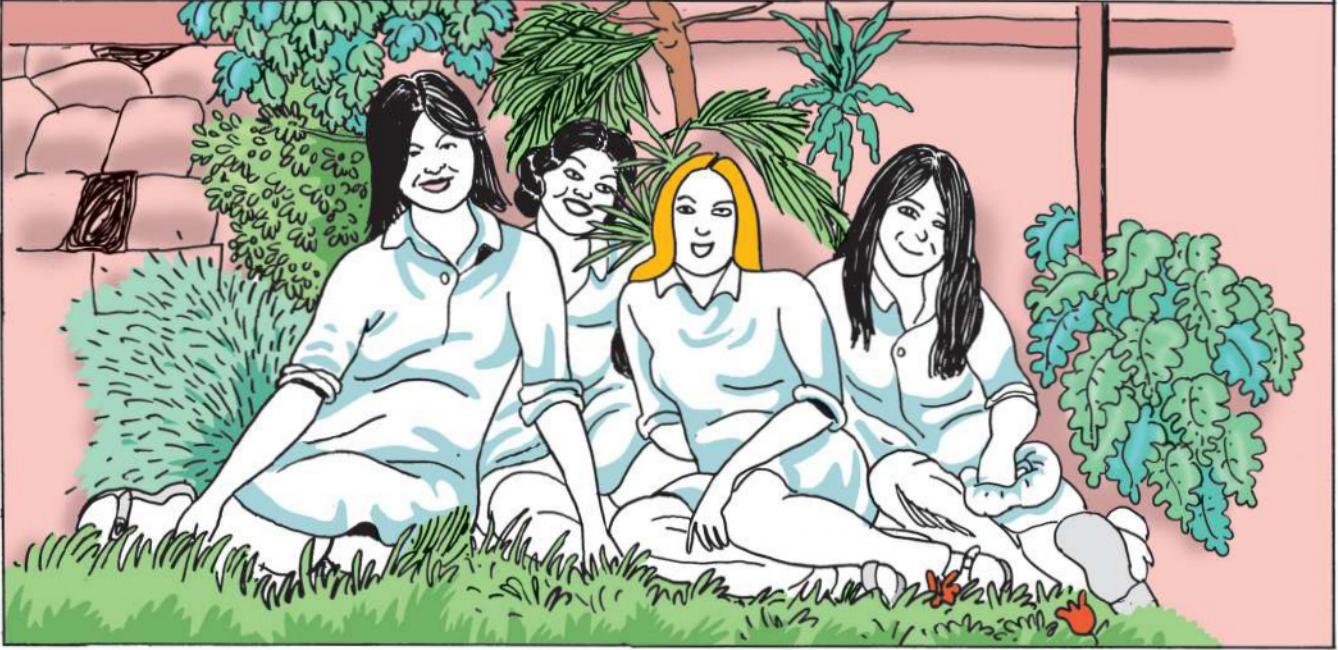

Ayşegül Vs. Damla

Aspirin Kokulu Kızlar

Kız Hikayeleri Ramize Erer

Öğle paydoslarında çalışırken taktığımız bonelerimizden kurtulur, saçlarımızı çıktığımız bahçede usul usul esen rüzgara bırakırdık. Rüzgar üstümüze sinen aspirin kokularını önce saçlarımızdan alır, sonra da serilip kaldığımız çimenlere, altında gölgelendiğimiz ağaçların yapraklarına, duvar diplerinde boy atan güllere bulaştırırdı. Bir yaz tatilinde ablam ve ben iki aylığına Alman İlaç Fabrikası'na stajyer olarak gimiştik.

Bizi fabrikaya Rasim enişte sokmuştu. Bu yaşta sigortalı olacak, üstelik iyi bir maaşla birlikte, yakacak yardımı da alacaktık.

Ben 15, ablam 18 yaşındaydı. Yaşımın küçüklüğünden dolayı beni diğer liseli kızlarla birlikte ambalaj bölümüne vermişlerdi. Bütün gün önümüzden geçen banttaki aspirinleri kutuluyorduk.

Karşımda annem yaşımda bir kadın çalışıyordu. Bütün gençliği bu fabrikada geçmiş bu teyzenin yüzündeki yorgun ifade beni çok etkiliyordu.

Ablam uzay üssünü andıran perisilin odasında çalışıyordu.

Burası o kadar rutubetli bir ortamdı ki; çalışanlar 3 saatte bir vardiya değiştiriyordu. Bu odaya girmeden önce kızlar duş almak zorundaydı. İşe yeni başlayanlar bu kurala ilk günler sadık kalıyor, ilerleyen günlerde ise kıdemli ablalardan bir takım hileler öğreniyorlardı.

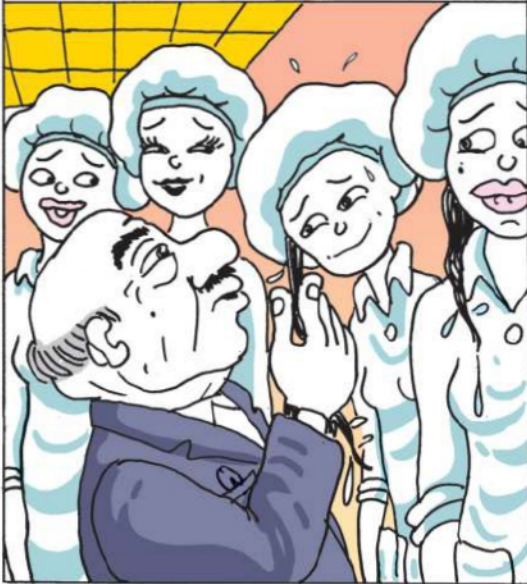

Aspirin Kokulu Kızlar

Duştan sonra girdikleri soğuk penisilin odasında üşüten kızlar için çözüm lavabolarda saçlarının uçlarını ıslatmaktı. Ustabaşından korkmasalar bunu da yapmayacaklardı ama onun gazabından korunmak ve işlerinden olmamak için bu yöntemi bulmuşlardı.

Aksi ustabaşı kızların duş alıp almadıklarını saçlarını kontrol ederek anlamaya çalışırdı. Adami kandırmak kızları eğlendirirdi...

Penisilin odasına girmeye hazırlanan kızlara sulu şakalarla sarkan zevzek erkek işçiler de olurdu. Aslında bu apaçık bir tacizdi ve bunu yapan, kızların altında sadece iç çamaşırı olduğunu biliyordu.

Bu güya şaka bazılarını gerçekten kızdırdı.

Yemekhanede yemek yiye-mezdim. Yemeklere sinen ilaç kokuları midemi bulandırırđı.

En sevdiğim domatesli pilavı hala yiyemem. İş çıkışı yan tarafta bulunan çikolata fabrikasından gelen kokularla kendime geldim. Büyük bir iştahla o fabrika satış mağazasından badem şekerleri, kırık bisküviler, çökmeller alırdık ahlama...

Servis minibüsünde ağzıma attığım badem şekerleriyle bu bulantıdan kurtulurdum.

Aspirin Kokulu Kızlar

Gençliğin verdiği şımarıklık ve heyecanla bol bol fotoğraf çektiriyorduk. Fabrikada, işçilerin hayatında turist gibi geziniyor, burdan gidecek olmanın hafifliğiyle rahat davranıyorduk.

Her sabah, ayaküstü biraz gevezelik ediliyor, sonra birden bir komut verilmiş gibi herkes beresini kafasına geçiriyordu.

Aynı anda oturuluyor, aynı anda eller hareketleniyordu. Epeyce onların ritmine uymakta zorlandım.

O günde öyle olmuş, onların ustaca el hareketlerini kaptırmaya çalışıyordum.

Birden büyük bir gürültüyle irkildik.

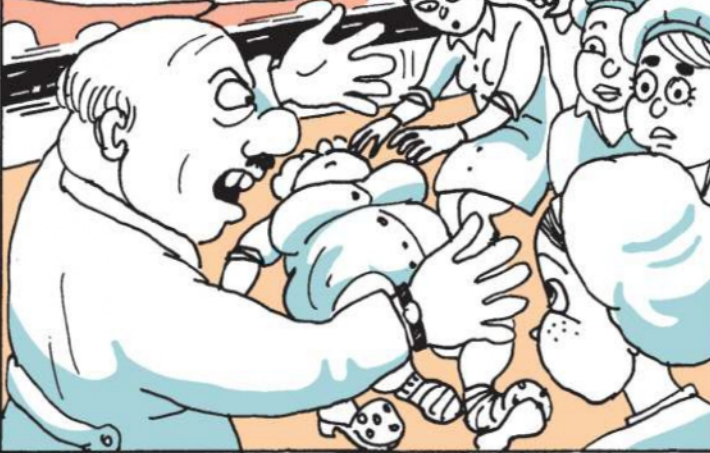

Bana acıma hissi veren, annem yaştaki Sultan teyze bayılmıştı. Bantta akıp giden aspirin kutulannın üzerinden onu görmeye çalıştım.

Sonra herkes yardıma koştu aynı anda. Ortalarda hiç görünmeyen aksi ustabaşı ortaya çıktı; ve bize bağırdı.

DAĞILIN!.. YERLERİNİZE... ÇALIŞIN...

Sonra, elindeki kolonyayı döktü.

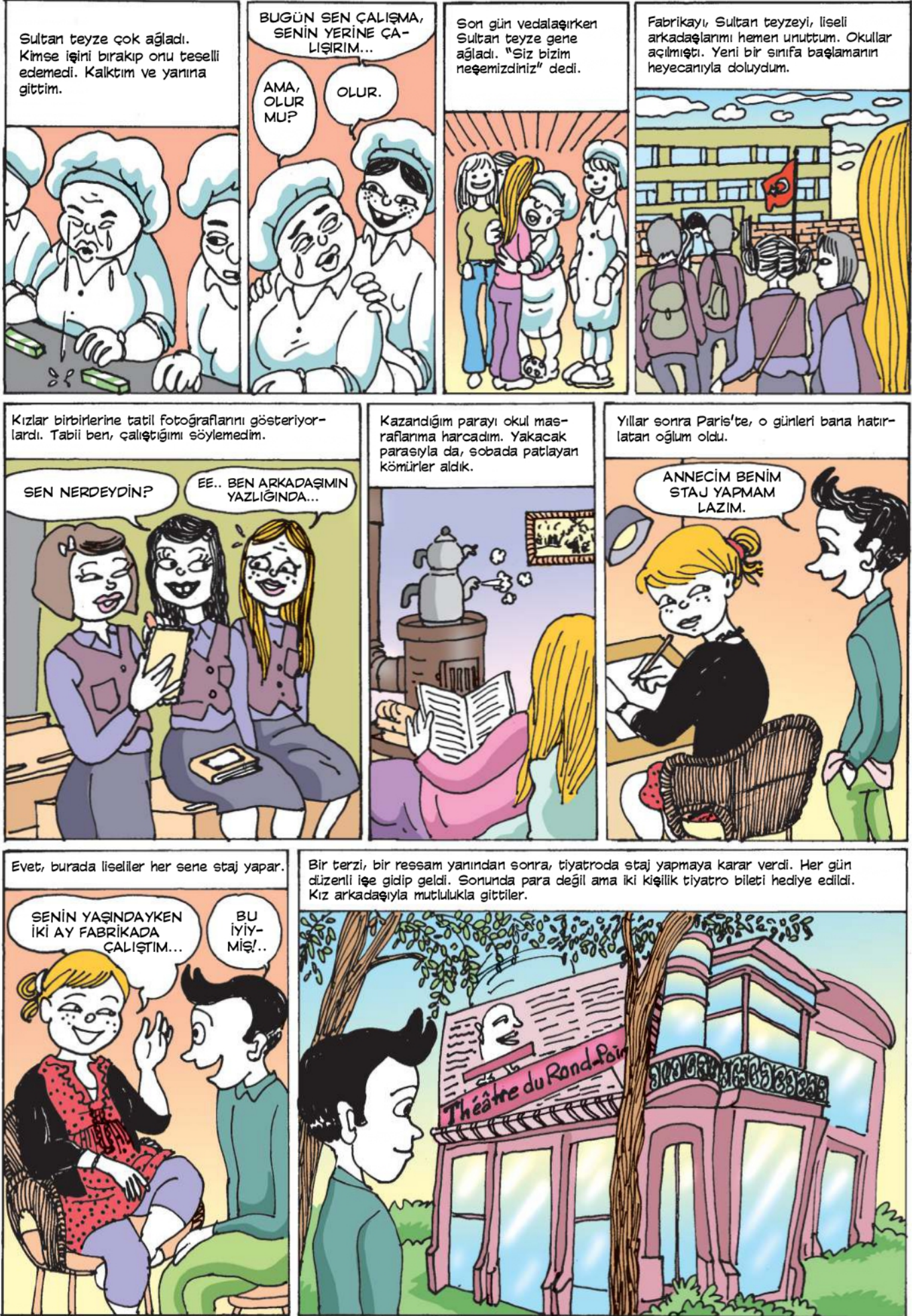

İşi aksattığı için Sultan teyze çok kızdı. Sesinin tonundan anlamıştık bunu.

BİRAZ DİN-LEN, SONRA İŞİN BAŞ-NA...

Aspirin Kokulu Kızlar

GÖNÜL YARASI

Ankara, 21 Ekim 2020 Sonbahar, 2020...

Yazımı yazıyorum, başım ağrıyor, bir ilaç aldım, klavye tuşlarından kalem parmaklarım daha hızlı kayıyor. Mutfağa kahvem almaya gittim. Kahve fincanım gönül telimi titretti. Onu ar- mağan edeni özlüyorum. Ne büyük gönül yarası...

Onunla tanıştığımda ilk kitabımı yazıyordum. Bitmek üzere olduğunu bir dost sohbetinde anlattım. Büyüdüğüm semtteki yaşamı anlatacağımı söyleyince tüm masayı merak ve heyecan sardı. Beni konuşturdular: Güldüler, kederlendiler:

O akşamın ardından üç gün geçti geçmedi...

O akşam o masada en az konuşan, sadece dinleyen, zaman zaman da beden diliyle çok şey anlatan arkadaş telefonla arayarak; "ofisimde bir kahve içelim mi," dedi. Kabul ettim. Çünkü o akşam aklım onda kalmıştı. Bir insan nasıl bu kadar dingin, sohbete dinleyici bile olarak katkıda bulunabilir? Duruşu ile çevresine huzur verebilir. Arada bir bilemedin iki cümlesiyle toparlayıcı olabilir.

Randevularımı ansızın gelen bu davet karşısında gözden geçirdim. Sekreterimle nazımızın geçebileceği dostları erteledik ve iş randevularının saatini kaydırdık. Rujumu tazeledim, bize

yakın olan ofise doğru yürüyorum. Bu kentin tüm sokaklarını, caddelerini bulvarlarını seviyorum. Hele bu mevsim ki henüz yapraklar yeni sararmaya başlıyor. Dökülme zamanı gelinceye değin hazanın güneşle cilveleşen tüm tonları hem göz alıyor hem insana huzur veriyor.

Ofisin kapısından girer girmez burası bir iş adamının ofisi mi yoksa sanat galerisi mi diye düşünmeden edemiyor; insan. Caddedeki adım hızımı ofiste adeta ağır çekime aldım. Bir iş ofisinin duvarlarında ressamın fırça darbelerinden yansıyan güzellik, derinlik insanı bambaşka bir yolculuğa çıkarıyor. Beni bekleyen yetkili arkadaşımın odasının kapısını açarak beni onunla buluşturdu.

Odası da muhteşem... Duvarlarında ünlü ressamların tabloları asılıydı. Dünya ülkelerinde getirdiği küçük objelerle, dünya haritalı masa lambası, kalem ve defterleri hepsi inanılmaz bir uyum içindeydi. Günlük randevu defteri önünde, üstünde şık ataçlarla tutuşturulmuş notlar, metal bir siyah saplı büyüteç çalışma masasındaydı. Keneda kabarık bir sarı zarf, sanki bana verilecek gibi duruyordu.

Kahvelerimizi yudumlarken, tane tane konuşmaya başladı. Boynuna özenle bağladığı fuları, ceket ve ceket cebinde belli belirsiz bir mendille alışlagelmişin dışında bir iş adamı görünümündeydi! Vücut dili bana ilgili konuşmasını sürdürüyor. "Büyüdüğün semti yazman beni çok heyecanlandırdı. Çünkü ülkemizde kentlerin hafıza kartı yok gibi ya da tutulmuyor. O semtle, şehirle yaşadığınız anılarınız taptaze olsa da mekânlar yok ediliyor. Kentin belleği adeta siliniyor. Kitabınıza minik bir katkımla olsun istedim. Buluş-

Yaşar Seyman
yasarseyman@gmail.com

tuğumuz akşamın ertesi günü bir fotoğraf sanatçısı dostumdan sizin semtte dolaşmasını istedim," der demez eli sarı zarfa uzandı, açtı ve içinden dev bir masaya onlarca kare fotoğraf saçıldı. Çığlık attığımı anımsıyorum. Sonra başladım her kareyi anlatmaya. Sanki bin yıllık arkadaşım gibi fotoğraf kareleri üstünde şelale olup çağladım:

Bu kadınlar ne yapıyor?! Bu sırtını güneşe dönen kadınlar, fizik tedavide, çünkü hastaneye gidecek paraları yok!

Bu iki gencin fotoğrafı, o günlerin "engelsiz" aşkına da tanıklık etti. Yakalanma pahasına...

Bir karede yıkayıp astığı renk renk çamaşırların seyri...

İşte arka kapak fotoğrafı!

O ağacın, o martının, o evin, o bakkalın, o doğanın her haliyle fotoğrafını çekme özeni, fotoğrafın dilinin gücüyle o günden sonra neden görmeden, tanımadan, içselleştirmeden yazılmayacağını kavradım.

Bu yolculuğun sürmesi için kahve içmelerimiz sıklaşmaya başladı. Her buluşmamız sanki dünya coğrafyasının bir parçasıydı. İnsanı çoğaltan sohbetleri onunla tanıdım. New York'u, Paris'i, Londra'yı, İtalya'yı dünyanın diğer çeşitli şehirlerini bana o kadar güzel anlatmış ki gittiğim o şehirlerde anlatımlarının izlerini sürdürdüm.

**"Seher vakti garip garip bülbül öterken
Kırpiklerin oku yar yar cana batarken
Cümle âlem uykusunda yatarken
Kimseler görmeden
Gel gizli gizli, gel gizli gizli"**

Benim davul, zurna, kaval, bağlama kültürümü dünya müzikleriyle buluşturdu, zenginleştirdi. Bir şeyi birlikte çok arzu ettik. Bu anlattığı şehirlere beraber gitmekti tüm arzumuz. Onun bu dünyada ani göçüşüyle ne yazık ki o şehirlere gönül yaramın eşliğinde yalnız gittim...

Zine

Toplumsal ve siyasal kimliğinin yanı sıra yazarlığını da kanıtlayan Yaşar Seyman, "iki gözüm kalemin" diye başlıyor bu kez ve "ülkenin zenginliği, yüzü, aklı, bilge" kadınları, "ruhani yaralı" kadınları, "dünyayı değiştiren, sinerji" kadınları, "kendini yeniden yaratan" kadınları sunuyor okurlarına.

Büyük (küçük) kentlere göçlerle sarırmış insanları resmederken göçmen kaleminin gücünü de kanıtlıyor.

Seyman'ın önceki kitapları gibi rafardaki yerini gururla alacak bir yapıt: ZINE

Yeniden, yeni bir yola çıkarak yazmamak!

MAALESEF KADIN

Gökçen Erdoğan

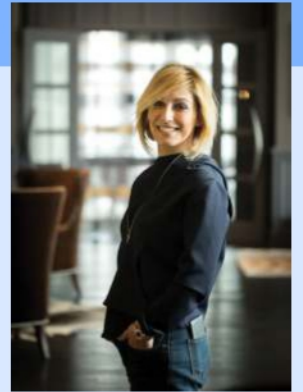
Eskiden kupon biriktirilirdi. Gazetelerden her gün özenle keserdik kuponları. Eksik günler olmamasına özen gösterir, yine de eksik kalırsa yerine bir gazete alır, tamamlamış sayardık. Avrupa'nın güzel yemek takımlarından cilt cilt ansiklopediye, televizyondan bisiklete sayısız eşyaya kavuşmuşluğumuz vardır. Kupon sıralarında uzun uzun beklemişliğimiz de. Ne bileyim fazla mı romantiğim acaba; hepsinin ayrı tadı vardı diye düşünüyorum bugün bile. Ama bence o günlerde bir şeye kavuşmak için zengin-yoksul ayrımı olmadan herkesin aynı gayrette ve heveste olmasının tadı vardı en çok. Yani buradaki zengin, Sabancı Ailesi falan değil tabii. Mahallenin zenginiyle yoksulu yine. Romantizim de o kadar da değil. Peki ya gazeteler bugün kuponla bir şey verecek olsa bu ne olurdu, düşündünüz mü hiç?

Euronun doların karşısında un ufak oluşumuzu da hesaba katarsanız gazete paralarıyla karşılanacak bir son model telefon, hani şu elmalı olandan, mümkün değil verilemezdi mesela. Yani onlar vermek istedi de bizim almaya ömrümüz yetmezdi. Kim bilir kaç bin kuponla denk gelirdi. Neticede Adem'le Havva'nın ısırdığı elma kadar pahalya patlayan bir elma. Şaka bir yana; ülkede gelir dağılımına meydan okuyan tek şeyin lüks cep telefonları olduğunu düşünürsek gazetelere ihtiyacımız yok bu konuda.

Ev! İmkansız gibi görüldüğünü biliyorum ama bizim zamanımızda kuponlarla daire de verildi. O zaman da şehrin dışındaydı

sanırım o daireler ama şimdi şehir de genişledi. İstanbul'dan diye verdikleri ev Bursa'daki ailenize daha yakın olabilir. Neyse oturmak zorunda değiliz, kiraya verir kirasıyla da şehir merkezinde, iyi bir semtte otururuz. Gerçi artık iyi bir semtte iyi bir daire demek, gazetenin patronu kadar forsunun olması demek. İyi semtte parana göre evin tanımı ise odanın bile oda olduğundan haberinin olmaması demek. Geçelim.

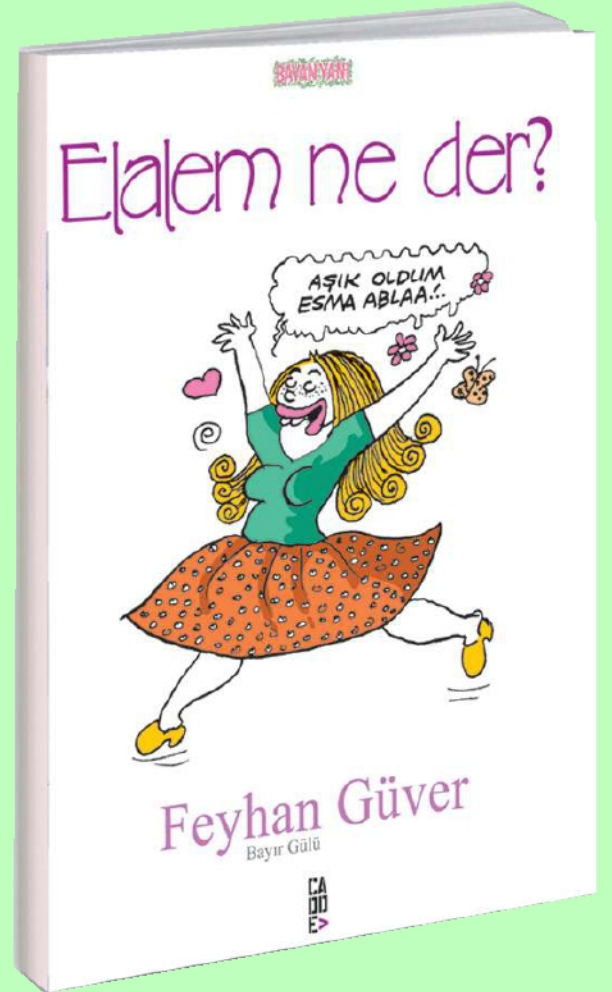
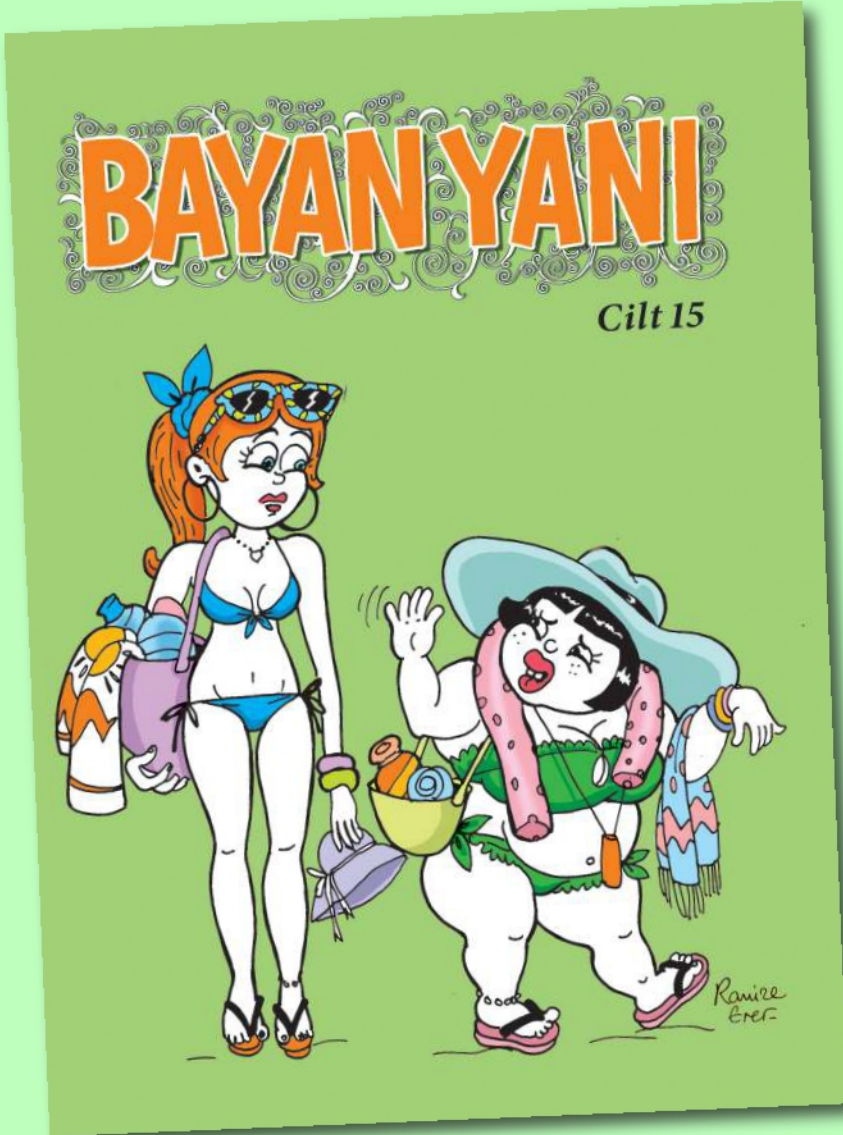
Bu ülkede hem gazeteyi zora sokmadan, hem biriktirenin sabrını taşırmadan kuponla verilmesi en muhtemel şey kadın. Maalesef kadın. Esefle dile getiriyorum ki kadın. Herkes istediği kadını, istediği gibi alıp satıyor, birden fazla kadına köle muamelesi yapıyor, bir kere gönülünü çaldıysa asıyor, kesiyor, dövüp sövüyor. En maldan bile daha mal olarak kabul gören bir tek kadın. Hem de eskiden seçebiliydiniz, 50 kupona mesela, isterseniz radyo, isterseniz inci set alabiliyordunuz. Neden şimdi de isteyene sarışın, isteyene kumral olmasın? Gazeteler siz bunu bir düşünün. 3.sayfalarınızı boş bırakmayan bahtsız kadınlar bir şekilde değersiz!

1 AY SONRA...

**Kitaplar KİTAPÇILARDA
Cilt BAYİİLERDE**

KARİKATÜRLER

BETÜL YILMAZ

Yaşam Koçu Afet

Feyhan Güver

